

2

7

Vol. 1
No. 1

21st February, 1964.
(Friday)
2nd Phalgun, 1885 S. E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES.

Members Sworn	1
Presentation of the Annual Financial Statement (Budget) for the year 1964—65.	1-54

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Twenty-eighth day of the Third Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 21st February, 1964

The House met at Eleven of the Clock

(Mr Speaker in the Chair)

MEMBERS SWORN

- 1 Sri M Lakshmanaswami (Kankipadu)
- 2 Smt T Shantabai (Kalvakurti)

PRESENTATION OF THE ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET)
FOR THE YEAR 1964-65

Mr Speaker — Now when Sri K. Bahmananda Reddy, Minister for Finance will present the Annual Financial Statement (Budget) for the year 1964-65

Sri P Sundarayya — I want to make a small statement, Sir

“Sir, we, on behalf of the Communist Party, on behalf of the Swatantra Party, on behalf of the National Democratic and Praja Party and Sri Vavilala Gopalakrishnayya want to make the following statement —

“The Government have not responded to the Satyagraha movement launched by the All party Action Committee and Kisan Sammelan, but they have resorted to lathi charges at several places against peaceful Satyagrahis, nor have the Government responded to the demands of the workers who are now on hunger strike for linking dearness allowance with the cost of living index and for increasing wages and reduction of tax burden

In these circumstances we feel that we should register our protest by abstaining ourselves when budget speech is delivered by the hon Finance Minister

Thank you, Sir

(All the members of the Communist Party, Swatantra Party, National Democratic and Praja Party and Sri Vavilala Gopalakrishnayya left the House)

Mr Speaker —The hon Finance Minister can go on

ఆర్థికమంత్రి (శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి) —అధ్యక్షా, 1964-65 ఆర్థిక సంవత్సరపు బడ్జెట్ అంచనాను సమర్పిస్తున్నాను

ఆర్థిక రంగంలోని తీరుతెన్నులు గత సంవత్సరంలో ఎలా ఉన్నవో ప్రస్తావించిన తర్వాత బడ్జెటును గురించి మాట్లాడటం రివాజు. 1963 సంవత్సరం కొంచెం కష్టంగా నడిచిన సంవత్సరమేనని గౌరవసభ్యులందరకూ తెలిసిన విషయమే మన ఉద్ధర సరిహద్దులపై చైనా చేసిన దాడి ఫలితంగా, దేశానికున్న వనతులన్నీ రక్షణశక్తిని పెంపొందించుకొని, దురాక్రమణను ఎదుర్కొనటానికిగాను వినియోగించవలెనని కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది అలాగే మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో తలపెట్టిన ప్రధాన ఆర్థిక కార్యక్రమాలను అధికం చేయాలనీ, వేగంగా కొనసాగించాలనీ కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించింది ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించటానికిగాను, కేంద్ర ప్రభుత్వం అదనపు పన్నులను, ఉన్న పన్ను రేట్లను పెంచడానికీ పూనుకున్నది గొట్టు కంప్లౌలు, నిర్బంధ డిపాజిట్ లాంటి విధానాలను ప్రవేశపెట్టింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలుకూడా వీటిని అనుసరించాలికదా అయితే ఈ కొత్త చర్యల తీవ్రతను కొంత తగ్గించేందుకు, వీటిమూలంగా ఉత్పత్తి చెబ్బుతినకుండా పుండేందుకు ప్రభుత్వం యీ కొత్త విధానాల తీవ్రతను కొంత సడలించి కొన్ని మార్పులను చేసింది ప్రణాళికా పురోగతి గురించి, అంటే, మూడో ప్రణాళికలో ఇప్పటికీ మనం ఎంత అభివృద్ధిని సాధించాం అనే విషయం తెలుసుకునేందుకుగాను ప్రణాళికాసమితి పూనుకున్నది దీనివల్ల ఏం తేలిందంటే, గడచిన 2½ సంవత్సరాల్లో మనం అశించినంత అభివృద్ధి సిద్ధించలేదు దేశమంతటా కూడావ్యవసాయ ఉత్పత్తిని అధికం చేయవలసిన అవసరం ఉందని తేలింది అందుకని ప్యాకేజీ పథకాల కార్యక్రమాన్ని త్వరితంచేసేందుకుగాను కొన్ని విధానాలను సిఫారసు చేయటమైంది తక్షణ ఫలితాలను సమకూర్చే తీవ్రపథకాలకు ప్రాముఖ్యం చూపటం ఒరుగుతోంది తత్ఫలితంగా చిన్న నీటివారుదల పథకాల పట్ల, కెమికల్ ఎరువుల అధిక వినియోగంపట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపబడతోంది తక్షణ లక్ష్యం—ఆహారవిషయంలో స్వయంసమృద్ధిని సాధించటం ఎందుకంటే దీనివల్ల రెండు ప్రయోజనాలు సిద్ధించతాయి—ఒకటి ఆహార ధాన్యాలను దిగుమతి చేసుకుంటే అయ్యే విదేశీమారక ద్రవ్యాన్ని భద్రపరచుకొనటం, ఇక రెండవది, మన ఆర్థిక వ్యవస్థపైన పడే ద్రవ్యోల్బుణ పుతాకిడిని అనగా inflationary pressures ను నివారించుకొనటంలో ఇది తోడ్పడుతుంది

మన రాష్ట్రంలోని ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగైంది అర్థికంగా అందరి
చెప్పాలి గత సంవత్సరాల్లోగానె, యీ సంవత్సరమునా ఏ ఏమయ్యింది అని
ప్రత్యేక కరపత్రం గౌరవ సభ్యులకు అందజేయబడింది సంప్రదించి చెప్పా
లంటే, దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలలోవలన ఆహారభాగ్యానికి అప్పుడు కొంచెం
తగ్గినట్లు ఇప్పటికిందిన అంకెలవల్ల తెలుతోంది కాని మన సైన్సు, ప్రైవేట్,
పంచదార, చెరకు, పొగాకులాంటి ముఖ్య వ్యాపారపు వంటక అప్పుట్టి ఊడాది
పెరుగుదలనె సూచించింది ఇక ఆన్ బెస్టాన్, కాగితం, ప్రత్తిమాలు,
సిమెంటు, గ్లాస్, వనస్పతి, పొగ్గు, సగిరెట్టులాంటి ముఖ్య పరిమళ
ఉత్పత్తి కూడా పూర్వపు సంవత్సరంతో పోలిస్తే అధికంగానే పెరిగింది
1963 లో వినియోగవస్తువుల సాలుసరి సగటు ధరల నూచీ సంఖ్యలు పూర్వపు
సంవత్సరంలోకన్నా కొద్దిగా పెరిగినై పోతే, 1963 లో రాష్ట్రంలోని
కార్మిక యజమానుల స్థితిగతులు 1962 లో ఉన్నంత తృప్తిరంగాలేవు కాని
ఉద్యోగ సదుపాయాల పరిస్థితిమాత్రం కొంచెం మెరుగైనై ఉంది 1963 లో
28,532 మందికి ఉద్యోగాలు లభించిరై 1962 లో 26,079 మంది మాత్రమే
ఉద్యోగాలను పొంద లిగారు అంటే పెరుగుదల 94 శాతం ఉందన్నమాట
అలాగే ఉద్యోగ సదుపాయ సంస్థలను (Employment Exchanges),
ఉపయోగించుకొనే యజమానుల సంఖ్య కూడా పెరిగింది 1962 లో 838
మందికి బదులు 1963 లో 908 మంది ఈ సంస్థల ద్వారా తమ ఉద్యోగులను
నియమించుకున్నారు అలాగే 1962 లో 35,841 బదులు, 1963 లో 38,608
భాళీలు ప్రకటించబడినవి

ఇప్పుడిక 1962-63 లెక్కలను గురించి, 1963-64 సవరించిన అంచనాలను
గురించి, 1964-65 బడ్జెట్ అంచనాలను గురించి ప్రస్తావిస్తాను

1962-63 లెక్కలు

1962-63 రివిన్యూ ఆదాయవ్యయాలను చెందిన లెక్కలబట్టి చూస్తే,
రూ 454.04 లక్షల మించు కనబడుతుంది దీనికి ముఖ్య కారణం—
నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు నిమిత్తమై కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి తీసుకొన్న
బుడాలపై చెల్లించవలసిన వడ్డీ బకాయాలను చెల్లించకపోవటం ఈ సంవత్సరపు
రెట్టుబడి వినియోగం రూ 34.15 కొట్లు రూ 2.46 కొట్లు రొక్కపు
మిగులుతో సంవత్సరం ముగింపుకు వచ్చింది

1963-64 సవరించిన అంచనాలు

1963-64 సవరించిన ఆదాయ అంచనాలను ఆ బడ్జెట్ అంచనాలతో
పోల్చి చూస్తే, రూ 1069.27 లక్షల అభివృద్ధి కనబడుతుంది ఇందుకు
కారణభూతమైన ముఖ్యాంశాలు — ఆదాయపు పన్ను క్రింద ఆదాయం
(రూ 166.80 లక్షలు), ఘామి రివిన్యూ (రూ 133.48 లక్షలు), స్టేట్

ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 156 27 లక్షలు), మోటారుబండ్లపై పన్నులు (రూ 118 53 లక్షలు), అమ్మకపు పన్ను (రూ 266 00 లక్షలు), ఇతర పన్నులు, డ్యూటీలు (రూ 57 24 లక్షలు) వడ్డీ (రూ 38 92 లక్షలు), వైద్యం (రూ 21 56 లక్షలు), సమాజవికాసం వగైరాలు (రూ 20 00 లక్షలు), పంచమ క్రింద వసూళ్లు (రూ 60 35 లక్షలు), కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 65 74 లక్షలు), కేంద్రం నుంచి గ్రాంట్స్-ఇన్-ఎయిడ్ (రూ 42 05 లక్షలు) అయితే ఈ పెరుగుదలలు కొంతవరకు తరుగుదలలవలన దబ్బతిన్నవికూడా ఆ వివరాలు—స్టాంపుల క్రింద తరుగుదల (రూ 23 99 లక్షలు), సాంఘిక, అభివృద్ధి వగైరా పండ్లు (రూ 23 68 లక్షలు), మిగతా పద్దులు డాక్టర్ లోనాథన్ సిఫార్సులను అమలుజరిపటంవలన అమ్మకపు పన్ను క్రింద లభించే మొత్తానికీంద రూ 100 00 లక్షలకు జమ చూపబడింది సీరా దుకాణాలనుంచి లభించే మొత్తం క్రింద రూ 150 00 లక్షలకు జమచూప బడింది ఏడాది ప్రారంభంలో మోటారుబండ్ల పన్ను విధానంలో ప్రవేశపెట్టిన మార్పులో వచ్చే మొత్తం క్రింద రూ 110 00 లక్షలు జమ చూపబడింది

ఇక ఖర్చుపైపు చూద్దాం రూ 848 65 లక్షల పెరుగుదల సంభవించింది ఇందుకు ముఖ్య కారణాలు— కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి తీసుకున్న ఋణాలపై వడ్డీలు, అలాగే ఏడాదిలో మంజూరుచేసిన అదనపు గ్రాంట్లు

ఈ విధంగా, సవరించిన అంచనాలబట్టి రివిన్యూ ఖాతాక్రింద రూ 230 62 లక్షల మిగులు కనబడుతుంది రూ 37 53 కోట్లు పెట్టుబడి వినియోగాన్ని, రూ 34 60 కోట్లు ఋణాలు, డిపాజిట్లు వగైరాల నికర వసూళ్లను సమకూర్చిన తర్వాత, రూ 1 84 కోట్ల మిగులుతో సంవత్సరం ముగియగలదని భావిస్తున్నాం

1963-64 బడ్జెట్ అంచనాలకు, సవరించిన అంచనాలకు మధ్యనున్న వ్యత్యాసాలను గురించిన వివరాలు బడ్జెట్ నుగురించిన ఆర్థిక కార్యదర్శి వివరణ పత్రములో పేర్కొనబడినవి

1964-65 బడ్జెట్ అంచనాలు — 1964-65 రివిన్యూ ఖర్చు అంచనాల బట్టి, మొత్తం రివిన్యూ రూ 136 00 కోట్లు, ఖర్చు రూ 135 85 కోట్లు ఉంటే అంటే నామమాత్రంగా రూ 15 00 లక్షలు ఉంటుందన్నమాట రాబడివైపున, ఈ సంవత్సరపు సవరించిన అంచనాలకన్న రూ 895 25 లక్షల అభివృద్ధి సిద్ధించవచ్చు ఈ పెరుగుదల లభించగల ముఖ్యపద్దులు—స్టేట్ ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 97 47 లక్షలు), అమ్మకపుపన్ను (రూ 120 00 లక్షలు), స్టాంపులు (రూ 28 32 లక్షలు), కేంద్రప్రభుత్వపు ఎక్సైజు డ్యూటీల్లో రాష్ట్రపు వాటా (రూ 38 47 లక్షలు), కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి లభించే సహాయక గ్రాంట్లు (రూ 428 63 లక్షలు) అయితే ఈ పెరుగుదలలకు ప్రతిగా మరికొన్ని పద్దుల క్రింద తరుగుదలలా వుంటాయి. 1963-64 లో ప్రవేశపెట్టిన కొత్తపన్ను విధానాల పూర్తిప్రభావం స్టేట్ ఎక్సైజు డ్యూటీలు, అమ్మకపు పన్ను పద్దుల క్రింద లభించే పెరుగుదలలో ప్రతిబింబిస్తుంది

ప్రస్తుతపు సర్వీసెస్ నిర్వహణకు పూర్తి కేటాయింపును సమకూర్చుటతో
పాటు, బడ్జెట్ ప్రస్తుత సంవత్సరపు బడ్జెట్ అంచనాలకన్న అదనంగా గ్రాంట్లను
ఈ విధంగా సమకూరుస్తుంది రాష్ట్ర ప్రైవేస్ నిర్వహణ (రూ 44 లక్షలు),
జిల్లాపరిషత్తు రోడ్లు (రూ 33 లక్షలు), హాస్పిటల్స్ లోని రోగులకు మందులు,
ఆహారం (రూ 36 లక్షలు), ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు (రూ 10 లక్షలు)
కర్షకుల పశువుల సంఘపు సిఫార్సులను అమలుపరచేందుకై రూ 24 00 లక్షలు
అదనంగా కేటాయించబడనై కూడా వివిధ అకాడమీలు, క్రిడాసంఘానికి ఇచ్చే
గ్రాంట్ల కేటాయింపు రూ 50 లక్షలనుంచి రూ 70 లక్షలకు పెంచబడింది

పెద్దూర్లుకులాల ఇళ్ల నిర్మాణాలకుగాను రూ 20 0 లక్షలు సమకూర్చబడినాయి

పెద్దూర్లు కులాలు, జాతులు, ఇతర వెనకబడిన వర్గాలకు వోర్కింగ్
గ్రాంట్లు, స్కాలర్ షిప్పులు, మధ్యాహ్నపు భోజనం, కిట్టడాల గ్రాంట్లు వీటిక్రింద
వచ్చేయడాది బడ్జెట్ లో రూ 16 06 లక్షల అదనపు కేటాయింపు చేయబడింది

ప్రభుత్వ యాజమాన్యంక్రింద వున్న అనాథాశాలలు (orphanges)
కూడా యాజమాన్య వార్షిక పైరాలకు ఇచ్చే రేటు ప్రకారంగానే వోర్కింగ్
గ్రాంట్లను సంపూర్ణాలని సూచించబడింది ఇందునిమిత్తమే బడ్జెట్ లో
రూ 5 0 లక్షలు కేటాయించబడినై

పెట్టుబడి వినియోగం — 1964-65 లో మొత్తం పెట్టుబడి వినియోగం
క్రింద రూ 34 90 కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించబడినై

కొన్ని ముఖ్యాంశాలను ఉదహరిస్తాను —

నీటి పారుదల

	రూ లక్షలు
1 నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	1 000
2 తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ	185
3 తుంగభద్ర దిగువ కాలువ	14
4 రాజోలిబండ మల్కంజు పథకం	25
5 పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	100
6 స్వర్ణ ప్రాజెక్టు	11
7 కనుపూరు కాల్వ	15

విద్యుచ్ఛక్తి

8 ఎగువ సీలేరు జలవిద్యుచ్ఛక్తి పథకం	200
9 బలిమెల ఆనకట్ట	50
10 శ్రీకైలం జలవిద్యుచ్ఛక్తి పథకం	300

ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 156 27 లక్షలు), మోటారుబండ్లపై పన్నులు (రూ 118 53 లక్షలు), అమ్మకపు పన్ను (రూ 266 00 లక్షలు), ఇతర పన్నులు, డ్యూటీలు (రూ 57 24 లక్షలు), వడ్డీ (రూ 38 92 లక్షలు), వైద్యం (రూ 21 36 లక్షలు), సమాజవికాసం వగైరాలు (రూ 20 00 లక్షలు), పంచన క్రింద పన్నులు (రూ 60 35 లక్షలు), కేంద్ర ప్రభుత్వపు ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 65 74 లక్షలు), కేంద్రం నుంచి గ్రాంట్స్-ఇన్-ఎయిడ్ (రూ 42 05 లక్షలు) అయితే ఈ పెరుగుదలలు కొంతవరకు తరుగుదలలవలన దెబ్బతిన్నవికాదా ఆ వివరాలు—స్టాంపుల క్రింద తరుగుదల (రూ 23 99 లక్షలు), సాంఘిక, అభివృద్ధి వగైరా సంస్థలు (రూ 23 68 లక్షలు), మిగతా పద్దులు డాక్టర్ లోకనాథన్ సిఫార్సులను అమలుజరపటంవలన అమ్మకపు పన్ను క్రింద లభించే మొత్తానిక్రింద రూ 130 00 లక్షలకు జమ చూపబడింది సీరా దుకాణాలనుంచి లభించే మొత్తం క్రింద రూ 150 00 లక్షలకు జమచూప బడింది ఏడాది ప్రారంభంలో మోటారుబండ్ల పన్ను విధానంలో ప్రవేశపెట్టిన మార్పుతో వచ్చే మొత్తం క్రింద రూ 110 00 లక్షలు జమ చూపబడింది

ఇక ఖర్చుపై చూద్దాం రూ 848 65 లక్షల పెరుగుదల సంభవించింది ఇందుకు ముఖ్య కారణాలు— కేంద్రప్రభుత్వం నుంచి తీసుకున్న ఋణాలపై వడ్డీలు, అలాగే ఏడాదిలో మంజూరుచేసిన అదనపు గ్రాంట్లు

ఈ విధంగా, సవరించిన అంచనాలబట్టి రివిన్యూ ఖాతాక్రింద రూ 230 62 లక్షల మిగులు కనబడుతుంది రూ 37 53 కోట్లు పెట్టుబడి వినియోగాన్ని, రూ 34 60 కోట్లు ఋణాలు, డిపాజిట్లు వగైరాల నికర పన్నులను సమకూర్చిన తర్వాత, రూ 1 84 కోట్ల మిగులుతో సంవత్సరం ముగియగలదని భావిస్తున్నాం

1963-64 బడ్జెట్ అంచనాలకు, సవరించిన అంచనాలకు మధ్యనున్న వ్యత్యాసాలను గురించిన వివరాలు బడ్జెట్ నుగురించిన ఆర్థిక కార్యదర్శి వివరణ పత్రములో పేర్కొనబడినవి

1964-65 బడ్జెట్ అంచనాలు — 1964-65 రివిన్యూ, ఖర్చు అంచనాల బట్టి, మొత్తం రివిన్యూ రూ 136 00 కోట్లు, ఖర్చు రూ 135 85 కోట్లు ఉంటే అంటే నామమాత్రంగా రూ 15 00 లక్షలు ఉంటుందన్నమాట రాబడివైపున, ఈ సంవత్సరపు సవరించిన అంచనాలకన్న రూ 695 35 లక్షల అభివృద్ధి సిద్ధించవచ్చు ఈ పెరుగుదల లభించగల ముఖ్యపద్దులు—స్టేట్ ఎక్సైజు డ్యూటీలు (రూ 97 47 లక్షలు), అమ్మకపుపన్ను (రూ 120 00 లక్షలు), స్టాంపులు (రూ 26 32 లక్షలు), కేంద్రప్రభుత్వపు ఎక్సైజు డ్యూటీల్లో రాష్ట్రపు వాటా (రూ 38 47 లక్షలు), కేంద్రప్రభుత్వంనుంచి లభించే సహాయక గ్రాంట్లు (రూ 428 83 లక్షలు) అయితే ఈ పెరుగుదలలకు ప్రతిగా మరికొన్ని పద్దుల క్రింద తరుగుదలలూ వుంటాయి. 1963-64 లో ప్రవేశపెట్టిన కొత్తపన్ను విధానాల పూర్తిప్రభావం స్టేట్ ఎక్సైజు డ్యూటీలు, అమ్మకపు పన్ను పద్దుల క్రింద లభించే పెరుగుదలలో ప్రతిబింబిస్తుంది

ప్రస్తుతపు సర్వీసెస్ నిర్వహణకు పూర్తి కేటాయింపును సమకూర్చటంతో పాటు, బడ్జెట్ ప్రస్తుత సంవత్సరపు బడ్జెట్ అంచనాలకన్న అదనంగా గ్రాంట్లను ఈ విధంగా సమకూరుస్తుంది రాష్ట్ర ప్రైవేస్ నిర్వహణ (రూ 44 లక్షలు), జిల్లాపరిషత్తు రోడ్లు (రూ 33 లక్షలు), హాస్పిటల్స్ లోని రోగులకు మందులు, ఆహారం (రూ 35 లక్షలు), ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలు (రూ 10 లక్షలు) డిద్దరు సభ్యుల సంఘపు సిఫార్సులను ఆమలుపరచేందుకై రూ 24 00 లక్షలు అదనంగా కేటాయించబడినై కూడా వివిధ అకాడమీలకు, క్రీడాసంఘానికి ఇచ్చే గ్రాంట్ల కేటాయింపు రూ 5 0 లక్షలనుంచి రూ 7 0 లక్షలకు పెంచబడింది

పెద్దూర్బడుకులాల ఇళ్లస్థలాలకుగాను రూ 20 0 లక్షలు సమకూర్చబడినాయి

పెద్దూర్బడు కులాలు, జాతులు, ఇతర వెనకబడిన వర్గాలకు బోర్డింగ్ గ్రాంట్లు, స్కాలర్ షిప్పులు, మధ్యాహ్నపు భోజనం, కట్టడాల గ్రాంట్లు వీటిక్రింద వచ్చేయడాది బడ్జెట్ లో రూ 16 06 లక్షల అదనపు కేటాయింపుచేయబడింది

ప్రభుత్వ యాజమాన్యంక్రింద వున్న అనాధాశ్రయాలను (orphanages) కూడా వారిజన హాస్టల్స్ వనైరాలకు ఇచ్చే రేటుప్రకారంగానే బోర్డింగ్ గ్రాంట్లను సమకూర్చాలని సూచించబడింది ఇందునిమిత్తమై బడ్జెట్ లో రూ 5 0 లక్షలు కేటాయించబడినై

పెట్టుబడి వినియోగం — 1964-65 లో మొత్తం పెట్టుబడి వినియోగం క్రింద రూ 34 90 కోట్లు బడ్జెట్ లో కేటాయించబడినై

కొన్ని ముఖ్యాంశాలను ఉదహరిస్తాను —

నీటి పారుదల

	రూ లక్షలు
1 నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు	1 000
2 తుంగభద్ర ఎగువ కాలువ	185
3 తుంగభద్ర దిగువ కాలువ	14
4 రాజోలిబండ మళ్ళింపు పథకం	25
5 పోచంపాడు ప్రాజెక్టు	100
6 స్వర్ణ ప్రాజెక్టు	11
7 కనుపూరు కాల్వ	15

విద్యుచ్ఛక్తి .

8 ఎగువ సీలేరు జలవిద్యుచ్ఛక్తి పథకం	200
9 బలిమెల అనకట్ట	50
10 శ్రీకైలం జలవిద్యుచ్ఛక్తి పథకం	300

పరిశ్రమలు

రూ లక్షలు

11 ఆంధ్ర పేపర్ మిల్స్	16
12 ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కార్పొరేషన్	50
13 సహకార పరపతి సంస్థల వాటాధనం నిమిత్తమై సమకూర్చే విరాళాలు	65

అమాంభావత

14 రోడ్డు ట్రాన్స్‌పోర్ట్ కార్పొరేషన్	72
15 జిల్లా, తాలూకా హాస్పిటల్ కట్టడాల నిర్మాణం	25

ఋణాలు, అడ్వాన్సులు తైతులనుండి, ఇతరులనుండి ఎరువులు వగైరా ఋణాల బకాయాల వసూళ్ళ క్రింద 1963-64 నవరించిన అంచనాల్లో రూ 891 కోట్ల జమచూపబడింది 1964-65 బడ్జెట్ అంచనాల్లో బకాయాలు, ఎరువుల ఋణాలతో సహా తకావీ, తదితర ఋణాల వసూళ్లక్రింద రూ 1689 కొట్ల జమ చూపబడింది

పంపిణీల పద్ధతిక్రింద, ఏచ్చే యేడాదికి బడ్జెట్‌లో చేసిన కొన్ని ముఖ్య కేటాయింపులు —

రూ లక్షలు

1 పురపాలక సంస్థలకు ఋణాలు	165
2 Land Improvement and Agriculturists' Loans Act క్రింద వ్యవసాయదారులకు ఋణాలు	55
3 ఎరువుల కొనుగోలుకై సహకార సంఘాలకు, పంచదార ఫ్యాక్టరీలకు ఋణాలు	1,990
4 సహకార సంఘాలకు, భూమి తనఖా బ్యాంకులకు ఋణాలు	65
5 సమాజ వికాస కార్యక్రమం క్రింద ఋణాలు	140
6 కొత్తజావుల విరాళవధికాల ఋణాలు	125
7 ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థకు ఋణాలు ...	1,156

రూ లక్షలు

- 8 గ్రామీణ ప్రజాశక్తిని వినియోగించేందుకై మెల్ట్
ప్రాజెక్టుక్రింద పంచాయితీ సమితులకు ఋణ
సహాయం . 75
- 9 త కావీ ఋణాలకు పంచాయితీ సమితులకు
అడ్వాన్సులు ... 75

సాధనా సదుపాయాలు

ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు, 1963-64 సంవత్సరం రూ 248 కోట్ల
రొక్కపునిల్వతో ప్రారంభమైంది కొత్తపన్ను విధానాలను ప్రవేశపెట్టటం,
వివిధపద్ధతులక్రింద ప్రస్తుత డిమాండ్లు, బకాయాలను ఇంకొక్కవ పటిష్టంగా
వసూలుచేయటం, ఖర్చుపై తగు అదుపు, వీటిమూలంగా రిజర్వుఖాంతులో
ఉన్న పద్ధతును తగిన అనువులో ఉంచుకొనటానికి వీలైంది ఈ సంవత్సరం
రూ 184 కోట్ల మిగులుతో ముగియవచ్చునని అనుకుంటున్నాం లండన్
వెస్ట్రీస్ట్ బ్యాంకులో చిక్కుపోయి వున్న రూ 184 కోట్ల మొత్తం
కూడా ఇందులో చెల్లబడింది ఈ మొత్తం అక్షణ వినియోగానికి అభించదు
1964-65 బడ్జెట్లో భావించబడిన వసూళ్ళు, పంపిణీల ఫలితంగా రూ 518
కోట్ల నికరపంపిణీ ఉంటుంది తత్ఫలితంగా రొక్కపు మిగులు 1965 మార్చి
ఆఖరుకు (-) రూ 329 కోట్లకు తగ్గించబడుతుంది

ఈ ప్రస్తుత సంవత్సరంలో అప్పువిధానాల్లో కొద్దిమార్పు ఉంది దీనికి
కారణం—ప రాష్ట్రానికారాష్ట్రం ఋణాలను సేకరించే పద్ధతి బదులు, కేంద్ర
ప్రభుత్వమే ఋణాలను సేకరించి, అన్నిరాష్ట్రాల పంపిణీ చేస్తోంది కేంద్ర
ఋణనిధినుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ రూ 1100 కోట్లను పొందింది అయితే వచ్చే
యేడాది కూడా ఇదే విధానాన్ని అనుసరించటమూ, లేక రాష్ట్రాలే తమకు
తామే ఋణాలను సేకరించుకోవడమూ అనే విషయమై ఇంకా కేంద్రప్రభుత్వం
నిర్ణయానికి రాలేదు అందుకని వచ్చేయేడాది బడ్జెట్లో రూ 1100 కోట్ల
కొత్తఋణానికి జమ చూపబడింది విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ, రోడ్డురవాణా సంస్థచేసే
ఋణాలకు అదనంగా ఉంటుంది ఈ ఋణం ఈ సంస్థలుచేసే ఋణాలు కేవలం
వాటి అభివృద్ధి పథకాలకు మాత్రమే వినియోగించబడుతై

ప్రణాళికా వినియోగం

రాష్ట్రప్రణాళికా పథకాల కేటాయింపు 1963-64 బడ్జెట్ అంచనాలోని
రూ 4987 కోట్లనుంచి, 1963-64 సవరించిన అంచనాలలో రూ 5815 కోట్లకు
పెంచబడింది ఇదిగాక, రాష్ట్రప్రణాళికలో సవరించిన అంచనాల్లో రూ 683
కోట్ల మొత్తం విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలపై సమకూర్చబడింది ఈ మొత్తాన్ని
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర విద్యుచ్ఛక్తి సంస్థ తన డిప్రిషియేషన్ నిధినుంచో లేదా
అప్పుసొప్పుల ద్వారాకో సమకూర్చుకోవాలి అంటే 1963-64 సవరించిన
ప్రణాళిక రూ 6378 కోట్లు ఉంటుందన్నమాట,

మొదట్లో నిర్దేశించినట్టి ప్రణాళిక ప్రమాణాలకు అదనంగా ఈ క్రింది వద్దలకు కేటాయింపులు ఇలా చేయబడినై —

	రూ. లక్షలు
వ్యవసాయ ఉత్పత్తి	41
చిన్న నీటి వనరులు	288
పెద్ద, మధ్యరకం నీటివనరులు	143
విద్యుచ్ఛక్తి	284
చేనేత పరిశ్రమలు	20
విద్య	50

1963-64 ో ప్రణాళికా పథకాలకై లభించే కేంద్ర సహాయం రూ 38 90 కోట్లు వుండవచ్చును ఇందుకదనంగా కేంద్రప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి పథకాలకుగాను రూ 13 కోట్ల సహాయాన్ని, నాగార్జునసాగార్ ప్రాజెక్టుకు రూ 50 లక్షల సహాయాన్ని సమకూర్చేందుకు ఇటీవల అంగీకరించింది

ఒకమాట : కేంద్రప్రభుత్వం ప్రతిపాదించే పథకాల విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వపు వాటాక్రింద లభించే రూ 375 కోట్లు ఈ పై అంకెల్లో చూపబడలేదు

గౌరవసభ్యులకు తెలుసుగదా, రాష్ట్ర తృతీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక మొత్తం వినియోగం రూ 305 కోట్లు వుంటుందని మొదట్లో అనుకున్నాం చిన్న నీటివనరులు, భూసంరక్షణ పథకాలకు ఇంకెక్కువ ధనాన్ని సమకూర్చేందుకు గాను ఈ మొత్తాన్ని రూ 312 70 కోట్లకు పెంచడం జరిగింది మొదటి మూడు సంవత్సరాల్లో సుమారు రూ 168 22 కోట్లదాకా ఖర్చు పెట్టగల మనుకుంటున్నాం అప్పుడు రూ 148 48 కోట్లు మిగులువుంటుంది ఈ మొత్తం 1964-65, 1965-66 సంవత్సరాల వినియోగానికి ఉపకరిస్తుంది 1964-65 కుగాను, రూ 72 54 కోట్ల పథకాన్ని తయారు చేశాం ప్రణాళికా లక్ష్యాల సాధనకు కావలసిన కనీసపు మొత్తం అన్నమాట ఇది అయితే, 1964-65 లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, కేంద్రప్రభుత్వ మంత్రిత్వశాఖలు సూచించిన వినియోగానికి ఉన్న వసతులకు మధ్య ఉన్న అధిక వ్యత్యాసం దృష్ట్యా వచ్చే యేడాది వినియోగాన్ని తగ్గించటం మంచిదని ప్రణాళికా సమితి సలహా నిచ్చింది తత్ఫలితంగా మన ప్రణాళిక రూ 69 38 కోట్లకు తగ్గించబడింది ఇందుమూలంగా 1964-65 చివరకు ఉండే మొత్తం వినియోగం రూ 235 57 కోట్లకు పరిమితమై, శేషం రూ 77 13 కోట్లు వుంటుంది ఇది ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరంలో వినియోగం కావాలి స్థితిగతులను జాగ్రత్తగా పరిశీలించటం జరిగింది ప్రణాళికను మొదట్లో అనుకున్నట్లే సాగించాలని నిర్ణయించబడింది ఎందుకంటే ప్రణాళిక చివరి సంవత్సరంలో రూ 77 13 కోట్ల వరకు ఖర్చు పెగాన్ని పెంచటం చాలా కష్టం అవుతుంది అందుకని బడ్జెటులో రూ 72 54 కోట్ల కేటాయింపు చేయబడింది, ఇప్పటి అంచనాల ప్రకారం,

వచ్చే యేడాది ప్రణాళిక విషయమై కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం రూ 43 05 కోట్లకు పరిమితమవుతుంది ఇక రూ 29 49 కోట్ల తరుగును రాష్ట్రం భర్తీ చేసుకోవలసి వుంటుంది — ప్రజల దగ్గర అప్పుచేసి, ఉన్న వస్తువులను ఇంకా బాగా వసూలు చేసి, ఖర్చులో పాలుపుచేసి—ఈ డబ్బును సమకూర్చుకోవాలి

కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించే పథకాలకు య్యే ఖర్చులో కేంద్రప్రభుత్వపు వాటాక్రింద అంచనా వేయబడిన రూ 652 కోట్ల మొత్తం ఈపై అంకెల్లో చేర్చబడలేదు

1964-65 లో రాష్ట్ర ప్రణాళికా వినియోగానికి లభించే వసతుల పరిస్థితి ఈ విధంగా ఉంటుంది —

(రూ కోట్లు)

1	రివిన్యూనుంచి లభించే సహాయం	13 55
2	ప్రణాళికా పథకాలకు కేంద్ర గ్రాంట్లు	8 50
3	రివిన్యూఖాతా క్రింది మొత్తం వసతులు	22 05
4	రివిన్యూ ఖాతా క్రింద ప్రణాళికా వినియోగం	21 90
5	రివిన్యూఖాతా క్రింద మిగులు (3-4)	0 15
6	ప్రజలనుంచి ఋణాలు (నికరం)	8 91
7	చిన్నపొదుపు ఉద్యమంలో వాటా	2 00
8	ప్రణాళికకు చెందని పంపిణీలతోను అమాంజాపతు పెట్టుబడి వసూళ్లు	(-)4 73
9	రాష్ట్రరంగంలో మొత్తం పెట్టుబడి వసూళ్లు (6+7+8)	6 18
10	కేంద్ర ఋణ సహాయం	34 55
11	పెట్టుబడి ఖాతా క్రింద మొత్తం వసతులు	40 73
12	ఋణాలు, అడ్వాన్సులతో సహా పెట్టుబడిఖాతా క్రింద ప్రణాళిక వినియోగం	46 01
13	పెట్టుబడి ఖాతాన వసతుల్లో లోటు (12-11)	5 28
14	రివిన్యూ ఖాతాన మిగులు	0 15
15	వసతుల్లో నికరలోటు	5 13
16	ప్రారంభపు మిగులు	(+)1 94
17	ముగింపు మిగులు	(-)3 29

ప్రణాళికా పురోగతిని తెలియజేసే పుస్తకం ఒకటి గౌరవ సభ్యులకు అందించటం జరిగింది కొన్ని ముఖ్య విషయాలను మాత్రమే నేనిక్కడ ప్రస్తావిస్తాను

వ్యవసాయం — జాతీయ అత్యవసర పరిస్థితిని ప్రకటించాక వ్యవసాయానికి విశేష ప్రాముఖ్యం చూపబడింది ఆహార విషయంలో స్వయం సమృద్ధిని నాధించటం మన లక్ష్యం ఈ లక్ష్యం నెరవేరినందువలన, విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని ఇతర ముఖ్య అవసరాలకు వినియోగించుకొనటానికి వీలవు

తుంది ద్రవ్యోల్బణపు తాకిడి అదుపులో పెట్టుకొనటానికి వీలవుతుంది వ్యవసాయోత్పత్తి ఆహార ధాన్యాల విషయంలోనే కొంచెం తగ్గుముఖాన్ని చూపింది కాని మిగతా పంటలు, ముఖ్యంగా వ్యాపారపు పంటల ఉత్పత్తి విషయం తృప్తికరంగానే వుంది పరిపంటకు చెందిన నారుమళ్ళు వీడలకు, తెగళ్ళకు, ఊబలను, గాలిపాటుకు గురిఅయినై అనంతపురం జిల్లాలో రాగి, రాపిజవార్ పంటలు దెబ్బతిన్నయ్ కృష్ణా జిల్లాలో సగం పొగాకు పంట దెబ్బతిన్నది శ్రీకాకుళం, నల్గొండ జిల్లాలోనూ, అనంతపురం జిల్లాలోనూ వేరుకెన పంట పురుగు తిన్నది కడప, నల్గొండ జిల్లాలో అనావృష్టివల్ల వైరుకు హాని కలిగింది నిజాంబాద్, ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోనేమో వైరు అతి వృష్టివల్ల దెబ్బతిన్నది 1963 నెప్టెంబరు నెలలో వాటిలిన కృష్ణానది వరద మూలంగా, కృష్ణాజిల్లా, దివి తాలూకా లంకభూముల్లో వైరు నష్టపడింది తూర్పు కోదావరి జిల్లాలో 20 వేల ఎకరాలు కృష్ణాజిల్లాలో 50 వేల ఎకరాలు పరిపంట 1963 అక్టోబరు 20 వ తేదీనుంచి 28 వ తేదీదాకా చెలరేగిన ఉప్పెన గాలివల్ల దెబ్బతిన్నది ఇవి మినహా, 1963 లో మొత్తంమీద పంటల పరిస్థితి చాలా జిల్లాలో సంతృప్తికరంగానే వుంది

ప్రణాళిక ఇప్పటివరకు ఎంతగా పురోగమించిందీ తెలిపే కరవత్రంలో వ్యవసాయాభివృద్ధికూడా పేర్కొనబడింది రాష్ట్రప్రభుత్వం అనులుజరిపిన కొన్ని కార్యక్రమాల గురించి స్లిప్తంగా వివరిస్తాను

మేలురకం విత్తనాలు — దేశం మొత్తం మీద 100కి 15 ఎకరాల్లో మాత్రమే మేలురకం పరి విత్తనాలను ఉపయోగించటం జరుగుతోంది, కాని మన రాష్ట్రంలో 100 కి 70 శాతం ఎకరాల్లో మేలురకం పరి విత్తనాలను ఉపయోగిస్తున్నాం మూడవ ప్రణాళిక ముగింపునాటికి, పరి పంట యావత్తు మేరలోనూ మేలురకం విత్తనాలనే వినియోగించాలని ఉద్దేశ్యం అందుకని ప్రభుత్వపు విత్తనాల క్షేత్రాల్లో కావలసినంత విత్తనాన్ని పండించి, డిపార్టు మెంటు డిపోలద్వారా, రిజిస్టర్డ్ సంఘాల ద్వారా, వ్యవసాయదార్లకు స్వయి చేయటానికిగాను తగిన ప్రయత్నాలు జరుపబడుతున్నవి విత్తనాల ఉత్పత్తిని రైతులకే అప్పగించాలనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రతి జిల్లాలో వైలెట్ పద్ధతినై ప్రయోగాత్మక విధానం అవలంబించబడుతోంది ఇందుకుగాను రైతులకు స్వయిచేసే మేలురకం విత్తనాల ప్రతి బస్తాకు రూ 4 లు గ్రాంటుగా ఇవ్వటం జరుగుతుంది ఇది రైతులకు ఉత్సాహం రంగా ఉంటుందని అనుకుంటున్నాం

పంట రక్షణ — కోస్తా జిల్లాలో పరివైరును నానంకనే చీకపురుగుల్లో మరింత పీడాకరమైనట్టిది (Stem-borer) రంపపు పురుగు వ్యవసాయశాఖ దీని నిర్మూలన విషయంలో 3గు శ్రద్ధ తీసుకుంటోంది విమానాల్లోంచికూడా వైర్లపై మందులను చల్లటం జరుగుతోంది ఈ పురుగుకు తట్టుకోగల పరి విత్తనాలను రూపొందించేందుకై తెనాలిలో ఒక పరిశోధనా కేంద్రాన్ని స్థాపించా లనికూడా అనుకుంటున్నాం వైమానికంగా మందులను వైర్లపై చల్లటం

బాగా వ్యాప్తిలోకి వస్తోంది ఈ వ్యవస్థ రైతులకూ నచ్చుతోంది అందుని ప్రభుత్వం ఒక పాలీక్వాటరును కొనె విషయమై అర్జీ వస్తోంది పాలీక్వాట్ ఖరీదు సుమారు రూ 5 40 లక్షలు ఉంటుంది ఇందుమూలంగా సర్కారులో తెగుళ్ళు తగిలతగలగానే ప్రభుత్వం రైతులను ఆదుకొనటానికి వీలవుతుంది

ప్యాకేజీ కార్యక్రమం — 1960-61 లో పశ్చిమ గి దాకరి జిల్లాలో ప్రారంభించబడిన తీవ్ర వ్యవసాయ జిల్లా పథకం ఇప్పుడు ఆ జిల్లాలో 25 బ్లాకుల్లోనూ అమలు జరుగుతోంది కార్యక్రమంలో నిర్ణయించుకొన్న పంటల మేర సూటికి సూరుపాళ్ళు ఈ పథకపు ప్రయోజనాన్ని పొందుతోంది భూమి పరిణా పరిశోధన కేంద్రం, వ్యవసాయ కర్మాగారం, నీటి వినియోగ నిర్వహణ ఏటి నేర్పాటు చేసి 1964-65 లో ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా తీవ్రతరం చేయటం జరుగుతుంది ఇదే ప్యాకేజీ పథకం కొద్ది మార్పులతో 1963-64 లో 10 జిల్లాలో, 150 బ్లాకుల్లో ప్రవేశ పెట్టబడింది పరి, జవార్, రాగి, జొన్న, పంచదార చెరకు, వేరుశనగ, ప్రత్తి, అరటి, కూరగాయలు-ఇవి పండే ప్రాంతంలో 100 కి 40 పాళ్ళ మేరలో ఉత్పత్తి అనించెయటానికి ఇది తోడ్పడుతుంది

మెట్టపంటల తీవ్ర పథకం — పర్లం కరువుగావుండే ప్రాంతాల్లో జవార్, బ్రహ్మ మిగతా మిల్లెట్లు, పప్పులు, ప్రత్తి, వేరుశన లాంటి పంటల ఉత్పత్తిని అధికంచేయటానికిగాను ఆదిలాబాదు, అనంతపురం జిల్లాలో మెట్టపంటల తీవ్ర సేద్యం ప్రారంభించబడింది మరొక రెండు జిల్లాలకు, నల్గొండ, కడప జిల్లాలకు, సవరించబడిన ప్యాకేజీ పథకం ప్రవేశపెట్టని మిగతా బ్లాకులకు ఈ కార్యక్రమాన్ని విస్తరించాలనివుంది

వ్యవసాయ ఎక్స్ ప్లిడ్యూలయం — వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు శాసన సభ క్రితం సమావేశంలో ఆమోదించబడింది కేంద్ర ప్రభుత్వ సంప్రదింపులతో సమగ్రమైన పథకం రూపొందించబడింది ఖర్చు రూ 1½ కోట్లు వుంటుంది కేంద్ర సహాయం పొందే వీలుకూడా వుంది

విశ్వ విద్యాలయ స్థాపన పథకంగా జరిగెందుకై కావలసిన ప్రాథమిక కార్యక్రమాలను త్వరగా పూర్తి చేసేందుకుగాను ఒక ప్రత్యేక అధికారిని నియమించటంకూడా జరిగింది 1964-65 పద్యా సంవత్సరంనుంచి ఈ విశ్వ విద్యాలయం పనిచేయాలని ఉద్దేశ్యం

పండ్ల ఎగుమతి కార్పొరేషన్ — అరటిపండ్లలాంటి మనదేశపు ఫళ్ళు ఫలా లకు విదేశాల్లో మార్కెటును ఏర్పాటు చేయటానికి, విదేశీ మారకద్రవ్యాన్ని సంపాదించటానికి, కేంద్రప్రభుత్వం పండ్ల ఎగుమతి కార్పొరేషన్ను ఏర్పాటు తానికి అంగీకరించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమవాటా ధనాన్ని సమకూర్చి వలసిందిగా సూచించింది ఆంధ్రప్రదేశ్ రూ 2½ లక్షలను సమకూరుస్తుంది ఇందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వంతు రూ 1 లక్ష మిగతా మొత్తాన్ని సహకార సంస్థలు వగైరా సమకూరుస్తాయి

సహకార రంగం — సహకార ఉద్యమం సుస్థిరంగా పురోగమిస్తోంది. 1963-64లో హైదరాబాద్ కోఆపరేటివ్ ఎడెక్స్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, ఆంధ్రా స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంకు లిమిటెడ్, విజయవాడ రెంటీనీ ఒకే బ్యాంక్ గా ఏర్పాటుచేయటం జరిగింది. దీనిపేరు — ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్, హైదరాబాద్. ఈ ఏర్పాటుచలన కలిగే ప్రయోజనం ఏమిటంటే ఆంధ్ర తెలంగాణా ఉభయ ప్రాంతాల్లో ఋణాలిచ్చే విషయంలో ఒకే విధానాన్ని అనుసరించటాన్ని వీలవుతుంది. ఈ కొత్త బ్యాంక్ అప్పుడే తాకట్టు నిర్బంధంలేకుండా, స్వంతి హామీ మీద ఖాస్సాములకు అయిదేసి ఎందల రూపాయలు చొప్పున ఋణాలివ్వటానికి నిర్ణయించింది. తాకట్టు పెట్టటానికి భూములులేని కారణాన కె.ఎ.దార్లకు ఇంతవరకు ఋణం పొందే వసతిలేకుండావుంది. ఇప్పుడు వీరికూడా ఈ ఋణాలు లభించగలవు.

ప్రధానంగా వ్యవసాయపు రాష్ట్రం కాబట్టి, పరపతి విషయంలో మంచి పురోగతి కనబడుతుంది. గ్రామీణ సహకార సంఘాల ద్వారా వ్యవసాయ దార్లకు సమకూర్చే తక్కువ గడువు, మధ్యకాలపు గడువు ఋణాల సంఖ్య పెరుగుతోంది. 1962-63లో రూ. 18.74ల కోట్ల ఋణాలు మంజూరైతే, 1963-64లో, 1964-65లో, 1965-66లో వరుసగా రూ. 25 కోట్లు, రూ. 35 కోట్లు, రూ. 45 కోట్ల మేరకు పరపతి సమకూర్చబడగలదని అంచనా వేయబడింది.

1962-63లో ఆంధ్రప్రదేశ్ కోఆపరేటివ్ కేంద్రభూమి తనఖా బ్యాంక్ లిమిటెడ్ సంస్థ రూ. 3.13 కోట్ల మేరకు దీర్ఘకాలపు ఋణాలను సమకూర్చింది. 1963-64, 1964-65, 1965-66లో దీర్ఘకాలపు ఋణాలు వరుసగా రూ. 4.30 కోట్లు, రూ. 5.15 కోట్లు, రూ. 6.00 కోట్ల మేరకు సమకూర్చబడాలని ఉద్దేశించబడింది. ఈ మామూలు ఋణాల వ్యవహారాలకు అదనంగా, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కోఆపరేటివ్ కేంద్రభూమి తనఖా బ్యాంక్ లిమిటెడ్ సంస్థ కడప కాల్వ, కడం, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టులక్రింద భూమి ప్రసర్పరణకాగాను దీర్ఘకాలిక ఋణాలను సమకూర్చటానికాగాను తగిన పథకాలను రూపొందించింది. ఈ పథకాలు 1963-64లో అమలులోకి రావానిని భావించబడింది. ఈ పథకాలేకాక, మిగతా ప్రాజెక్టుల ప్రాంతాల్లోకూడా భూమి ఉద్ధరణ ఋణాలను మంజూరు చేసే అవకాశాలను గురించి ఈ బ్యాంకు పరిశీలిస్తోంది.

ప్రతి తాలూకాకు ఒక భూమి తనఖా బ్యాంకును ఏర్పాటుచేసే విధానం ఈ బడ్జెట్ సంవత్సరంలో పూర్తిగా అమలు జరుగుతుందని అనుకుంటున్నాం.

సహకార వ్యవసాయం అనేది ప్రత్యేకంగా పరిగణించ వలసినట్టి విషయం. ఇప్పటి వరకు 91 సహకార వ్యవసాయ సంఘాలు (39 జాయింట్ వ్యవసాయ సంఘాలు, 52 కలెక్టివ్ వ్యవసాయ సంఘాలు) రిజిస్టర్ చేయబడినవి. వీటిలో 23 సంఘాలు వ్యవసాయక కార్యలాపాలను ప్రారంభించినై. రాష్ట్ర ప్రభుత్వపు వాటా క్రింద 1963-64 వార్షిక ప్రణాళికలో రూ. 3.30 లక్షలు,

1964-65 వా రిక ప్రణాళికలో రూ 6 60 లక్షలు కేటాయించబడినై 1964-65 లో పైలట్ ప్రాంతాల్లో 77 సంఘాలను, ఇతర ప్రాంతాల్లో 71 సంఘాలను ఏర్పాటు చేయాలని టద్దేశించబడింది

సంఘంలో దుర్బలంగా ఉన్న వర్గాల సంక్షేమానికి, వారికోసమని ఏర్పాటు చేయబడిన సహకార సంఘాలద్వారా సహాయపడే విషయమై ప్రత్యేక శ్రద్ధ మాపబడుతోంది రిజావాళ్లకు, రజకులకు, బాక్సీ డ్రైవర్లకు, మత్స్య పారిశ్రామికలకు ఏర్పాటైన సంఘాలకు, ఫార్మెస్ట్ కోపు సంఘాలకు 1964-65 వార్షిక ప్రణాళికలో రూ 18 47 లక్షలు కేటాయించబడినది

గీత పనివారల సహకార సంఘాలకుకూడా ఋణాలను ఇచ్చేందుకై ప్రత్యేకంగా రూ 5 లక్షలు కేటాయించబడినై

ఆంధ్ర పెడ్యూల్లు జాతుల సహకార ఆర్థిక, అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ — అడవిజాతులవారినుండి అటవీవస్తువులను చౌకధరలకు కొనటం, వారి కావలసిన వస్తువులను విపరీతమైన ధరలకు అమ్మటం, ఈ విధంగా ప్రైవేటు వ్యాపారులు అడవిజాతులవారిని పీడించటం జరుగుతోంది ఈ పీడనను నివారించటానికై, విశాఖపట్నం ప్రధాన కార్యాలయ కేంద్రంగా ఒక కార్పొరేషన్ ను 1956-57 లో ప్రారంభించటం జరిగింది ఇందులో అధికారులు, అనధికారులూ సభ్యులుగా ఉన్నారు ప్రభుత్వం వాటాధనం క్రింద రూ 20 లక్షలు పెట్టుబడి పెట్టింది వివిధ ప్రదేశాల్లో 15 ప్రాథమిక మార్కెటింగ్ సంఘాలు ఏర్పాటు చేయబడి, ఈ కార్పొరేషన్ కు అనుబంధంగా చేర్చబడినై ఈ సంఘాల ముఖ్య కృషి ఏమిటంటే, అడవి జాతులవారికి కావలసిన వస్తువులను సరసమైన ధరలకు కొని సప్లయచేయటం, కాగా వారి అటవీ వస్తువులను, వ్యవసాయ ఉత్పత్తిని కొని, వాటా ధనఋణం రూపేణ, తక్షణావసర ఋణం, హామి ఋణం రూపేణ సహాయాన్ని మంజూరు చేయటం 1963-64 లో తెలంగాణా ప్రాంతానికి కూడా ఈ కార్యకలాపాలను విస్తరించవలసిందిగా కార్పొరేషన్ కు ప్రభుత్వం ఆర్డర్లను మంజూరు చేసింది ఇందుకు రూ 50,000 లు అవుతుంది

కన్సూమర్ కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్స్ అభివృద్ధి — వినియోగదార్ల సహకార సంఘాలు 1963-64 లో కూడ పురోగమిస్తూనే ఉన్నవి ఇప్పటి వరకు 15 కేంద్ర సహకార స్టోర్స్ ఏర్పాటు చేయబడినై ఈ స్టోర్స్ ను స్థిరపరచి, పటిష్ఠం చేయటానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నయ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 21 ప్రభుత్వోద్యోగుల స్టోర్స్ ను ఏర్పాటుచేసింది ఆదాయాలు కచ్చితంగా పరిమితం చేయబడిన ప్రభుత్వోద్యోగులకు సరకులను సరస ధరలకు సప్లయచేసి సహాయ పడటమేకాక, ధరలను అదుపులో పెట్టటానికికూడా ఈ విధానం ఉద్దేశించబడింది కేంద్ర, రాష్ట్ర పథకాలను అమలు జరపటంలో మొదట్లో కొన్ని ఈతిబాధలు ఉన్నప్పటికీ, వాటిని తొలగించటం జరిగింది ఈ వినియోగదార్ల సహకార సంఘాలను మార్కెటింగు సంఘాలతో జతపరచటానికికూడా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నయ్,

బియ్యం పప్పులు, మిర్చి ఉప్పులాంటి ముఖ్య పదార్థాల ఉత్పత్తిదార్లనుండి గుర్తాకొనటానికే ఆంధ్ర సహకార మార్కెటింగు ఛెడరెషన్ వూనుకున్నది ఈ విధంగా వినియోగదార్ల సంచూలకు సరకులను సరస ధరలకు సప్లయచేయడానికి వీలవుతుంది ఈ కొనుగోలు బిల్లామార్కెటింగు సంఘాలద్వారా జరిపేందుకుగాను ఒక ప్రత్యేక పథకం రూపొందించబడుతోంది ఈ విధంగా సరకులను సమీపంలోని వినియోగదార్ల స్టోర్సుకు సప్లయచేయడానికి వీలవుతుంది రవాణా ఖర్చులను తగ్గించుకొని సరకులకు సరకును సప్లయ చేయనూపచ్చు

ఈ స్టోర్సులవల్ల చేకూరె ప్రయోజనాలు స్థానిక సంస్థల ఉద్యోగులకుకూడా వర్తింపజేయటానికి నిశ్చయించబడింది తమ ఉద్యోగుల తరపున డిమాండ్లును సమకూర్చుకొనగలిగేందుకై ఈ సంస్థలను సహాయ పడేందుకై వచ్చేయేదాది రూ 10 50 లక్షలు కేటాయించబడినై

స్థానిక సంస్థల దిపాజిట్లు — ఇప్పటి నిబంధనల ప్రకారం పురపాలక సంస్థలు, తదితర స్థానిక సంస్థలు తమ నిధులను రాష్ట్ర ప్రెజిరీలోనే నిక్షిప్తం చేసుకోవాలి మూమూలుగా వీటికి వడ్డీ అంటూ ఏమీరారు ఇలా కాకుండా, ఈ నిధులను ప్రెజిరీలనుంచి తీసేసుకొని, వడ్డీ సంపాదించుకొనేందుకై సెక్యూరిటీల్లోగాని, బ్యాంకుల్లోగాని పెట్టుబడి పెట్టుకోడానికి అనుమతినివ్వాలా అనే ప్రశ్న ఎప్పటికప్పుడు ఉదయిస్తూనేఉంది ఇందుకు సంబంధించిన నిధులు స్వల్పమై నట్టవికావు మారాత్తుగా వాటిని ప్రెజిరీల్లోంచి ఉపసంహరిస్తే, ప్రభుత్వ ధనవసతులకు చాలా బిబ్బంది కలుగుతుంది కాబట్టి ఈ నిధులను దఫాలవారిగా, క్రమ పద్ధతిన విడుదలచేయవలసి వుంటుంది ఆయా ప్రభుత్వశాఖలతో సంప్రదించి, ఆర్థిక శాఖ వివరాలను రూపొందిస్తుంది ఆ ప్రకారం పురపాలక సంస్థలు, తదితర స్థానిక సంస్థలు తమ నిధులను సహకార బ్యాంకుల్లో పెట్టుబడి పెట్టుకొనటానికి వీలవుతుంది ఆ విధంగా సహకార బ్యాంకులుకూడా గ్రామాభివృద్ధికిగాను ఇంకెక్కువ మొత్తాలను అప్పుగా తీసుకొని, పంపిణీ చేయగలగటానికి వీలవుతుంది

సివిల్ సప్లయ దిపార్టుమెంటు బియ్యపు సేకరణ పథకం — బియ్యపు సరకును నిలువపెసి, ప్రస్తుత సంవత్సరపు అవసరాలను తీర్చటానికేగాను కేంద్ర ప్రభుత్వం 1961లో బియ్యపు సేకరణను కొనసాగించాలని నిశ్చయించింది తప్పతితంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1964లో కనీసం 2½ లక్షల టన్నుల బియ్యాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దేశించిన కంట్రోలు రేట్ల ప్రకారం సేకరించటానికి ఉద్దేశించింది

పారిశ్రామిక అభివృద్ధి — ఈ ఏడాది హెపీ ఎలెక్ట్రీక్స్ ప్రాజెక్టు, సంధటిక్ డ్రగ్స్ ప్రాజెక్టు పీటిపని చురుగ్గానే సాగిపోయింది సివిల్ కట్టడాలు నిర్మింపబడుతున్నయ్ సిబ్బందినికూడా నియమించడం జరుగుతోంది శిక్షణకూడా పొందుతున్నారు ఇంకెక్కువగా కేంద్రపరిశ్రామిక ప్రాజెక్టులను రాష్ట్రంలో ఏర్పాటు చేయించాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెసిన ప్రయత్నాల ఫలితంగా

కేంద్ర ప్రభుత్వం మన రాష్ట్రంలో డిఫెన్సు పరిశ్రమలను ప్యాప్టరీని హిందుస్తాన్ మెషిన్ టూల్స్ పరిశ్రమకు చెందిన ఒక విభాగాన్ని నెలకొల్పడానికి నిశ్చయించింది ఈ రెండిటికీ కావలసిన స్థలంలో చాలా భాగాన్ని సేకరించి ఈ పరిశ్రమలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఇవ్వటంకూడా జరిగింది బొగ్గుగనుల పరిశ్రమలను తయారుచేసే ప్యాప్టరీని ఒకదాన్ని మన రాష్ట్రంలో స్థాపించాలనే ప్రతిపాదన కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది

విశాఖపట్నం వద్ద ఒక ఉక్కు కేంద్రాన్ని స్థాపించేందుకై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్న ప్రయత్నాలు గౌరవనీయులకు తెలుసు ఈ ప్రాజెక్టుకు విశాఖపట్నం చాలా అనువుగా వుంటుంది Steel Plant నీటి అవసరాలను సమకూర్చు కొనేందుకై, లైవాడ రిజర్వాయర్ పథకం గురించి పరిశోధన జరుపబడి, ప్రాజెక్టు సేవేడికి ను అందుకు సంబంధించిన అధికారులకు పంపటమైనది అలాగే మేఘాద్రిగడ్డ పథకం గురించిన నివేదిక కూడా తయారవుతోంది తయారవగానే దానినికూడా ఆమోదానికి పంపటం జరుగుతుంది మన రాష్ట్రంలో ఈ పెద్ద ప్రాజెక్టు ఏర్పాటుపయ్యలన ఎన్నో అనుబంధ చిన్నపని ప్రముఖ అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది

ప్రైవేటు రంగంలో లైసెన్సులను పొందిన కొన్ని పెద్ద ప్రాజెక్టుల విషయంలో కొంత పురోగమనం సాధించింది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ పురోగతిని పరిశీల్చి, ఇంకా ఎక్కువగా ప్రగతి సాధించేందుకై తగిన సౌకర్యాలను సమకూరుస్తోంది ఆ మధ్య లైసెన్సులు పొందిన కొన్ని నూలుమిల్లు ఇప్పుడు ఏర్పాటుపయ్యనని అనుకుంటున్నాం రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలను నెలకొల్పేందుకై ఈ ఏడాది 21 లైసెన్సులు సంపాదించబడినవి వీటిలో కొన్ని లైసెన్సులు విద్యుచ్ఛక్తితో నడిచే మగ్గలకు, వెల్డర్ ఎలెక్ట్రీక్స్ గొట్టాల ఉత్పత్తికి సంబంధించినట్టివి ఒక కొత్త ఫర్నిచర్ యూనిట్ కు, ఒక సిమెంట్ ఫ్యాంటుకూడా డ్రాఫ్ట్ లైసెన్సులు ఇవ్వబడినై

పరిశ్రమలను ప్రారంభించేందుకై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నెలకొల్పిన కార్పొరేషన్లకూడా ఈ సంవత్సరం బాగానే కృషిచేసింది ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ ఒక బాల్ బేరింగ్ ప్రాజెక్టు సందర్భంలో ఒక జపానీస్ సంస్థతో ఒడంబడికను కుదుర్చుకున్నది రాష్ట్రంలో పైకివస్తున్న కొత్త పరిశ్రమలకు అనేకమైన ఆర్థిక సౌకర్యాలనుకూడా ప్రభుత్వం సమకూర్చింది గత సంవత్సరం ఆరు కంపెనీల్లో రూ 622 లక్షల మేరకు వాటాలను 'అండర్ రైట్' చేసింది రూ 468 లక్షల మేరకు వాయిదా చెల్లింపులకు పూచీపడింది

చిన్నతరహా పరిశ్రమల అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ మరొక సంవత్సరం చిన్న పరిశ్రమలకు విశేషంగా తోడ్పడింది చిన్నతరహా పారిశ్రామికాలకు రూ 2,07,814 ల వరకూ బుణాలిచ్చింది అయిదు పారిశ్రామిక సంస్థల్లో equity ల విషయమై రూ 5,77,121 మొత్తాన్ని తన భాగంగా సమకూర్చింది వివిధ చిన్న పరిశ్రమలకు ముఖ్యమైన ముడిపదార్థాలను సప్లయ చేసేందుకుగాను ముడిపదార్థాల డిపోలు నిర్వహించబడుతున్నయ్యే

మైనింగ్ కార్పొరేషన్ కు ఈ ఏడాది లాభదాయకంగానే గడిచింది 1962-63 లో రూ 5 79 లక్షల లాభం సిద్ధించింది 6 శాతపు డివిడెండును ప్రకటించడం జరిగింది కర్నూలు, అనంతపురం జిల్లాలో ముడి ఇనుము త్రవ్వకానికి కార్పొరేషనే పూనుకున్నది, రాష్ట్రంలో మేంసీస్ గ్రాఫైట్ డిపాజిట్ పరిశోధనకూ పూనుకున్నది మైకా ఇన్సులేటింగ్ బ్రిక్స్ లైమ్ కేల్సినేషన్ ప్లాంట్, క్లెవామ్ ప్లాంట్ వీటి విషయంలోకూడా పని చూరుగ్గా సాగుతోంది

1962-63 స్టేట్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ రూ 80 5 లక్షల వరకూ ఋణాలను మంజూరుచేసింది 1963-64 సంవత్సరాంతానికి, కార్పొరేషన్ మొత్తం outstandings సుమారు 25 కోట్లు వుంటుంది

ఆంధ్ర పేపర్ మిల్స్ విస్తరణ కార్యక్రమం అమలుజరుపబడుతోంది 60 టన్నుల ఉత్పత్తిశక్తి వున్న కొత్తమిల్లు నొకదానిని ఏర్పాటు చేయాలని ఉద్దేశించబడింది యంత్రాల్లో చాలాభాగం లభించిస్తే పనులు చురుగ్గా సాగుతున్నయ్ ఇంతలో ఈ ప్రాజెక్టుకు ప్రైవేటు పెట్టుబడికూడా తగినపరతులబట్టి లభించగలదేమోనని ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తోంది అలామిగితే డబ్బు ఇతర పారిశ్రామిక వ్యవహారాలకు వినియోగించవచ్చు ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి అందిన సూచనలు ఆలోచనలో ఉన్నయ్

కొత్తిగూడెం, విశాఖపట్నాల్లో ప్రైవేటురంగంకింద ఏర్పాటు కావలసి వున్న రెండు ఎరువుల ఫ్యాక్టరీలపని కొంచెం మందగించింది వచ్చేయేడాది పని చురుగ్గా జరిగేట్టు నిర్వాహకులు చూస్తారని ఆశిస్తున్నాం విశాఖపట్నంలోని కొరమేండల్ ఎరువులు లిమిటెడ్ పెట్టుబడి ఇమ్మ్యూను రూ 75 లక్షలదాకా అండర్ రైట్ చేయటానికిగాను పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ కు గ్యారంటీలను ఇవ్వటానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం అంగీకరించింది

ఇటీవల ఏర్పాటుచేసిన కొన్ని సహకార పంచదార ఫ్యాక్టరీలు చెరకు దొరకని కారణాన ఏమంత పురోగమించటంలేదు ఏమైనా మొత్తంమీద పరిస్థితులు అభివృద్ధిచెందినయ్ మూడు నాలుగు ఫ్యాక్టరీలు గరిష్టప్రమాణం ప్రకారం పనిచేస్తున్నయ్ తమ తమ ప్రాంతాల్లో కొత్తసహకార పంచదార ఫ్యాక్టరీలను నెలకొల్పవలసిందిగా వివిధజిల్లాలనుంచి రైతులు దరఖాస్తులు పెట్టుతున్నారు ఇప్పటివరకు అరు దరఖాస్తులను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫార్సుచేసింది

చేనేత పనివారికి సరస ధరలకు తగినంత నూలు లభించేట్టు చేయటానికి గాను, రాష్ట్రప్రభుత్వం మూడు సహకారనూలు మిల్లులను నెలకొల్పింది ఇవి అప్పుడే బాగా పనిచేస్తున్నాయి ఒకటిమాత్రం గత సంవత్సరం నష్టపడింది ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల ఫలితంగా, ఈ మిల్లు ఇప్పుడు లాభసాటిగా పని చేస్తోంది వెల్లూరు, తూర్పు గోదావరి, చిత్తూరు, కడప, ఆదిలాబాద్, కృష్ణా జిల్లాల్లో మరి ఆరు సహకార నూలుమిల్లులను ఏర్పాటు చేయటానికి ప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా నిశ్చయించింది.

సహకార రంగంలో వచ్చే యేడాది నెలకొల్పాలని అనుకుంటున్న నూలు మిల్లులు, పంచదార ఫ్యాక్టరీల వాటా ధనానికిగాను, అవసరమైన సందర్భంలో తగిన డబ్బును సమకూర్చాలని నిర్ణయించబడింది

ఈ పై సింహావలోకనం దృష్ట్యా, రాష్ట్రంలో పరిశ్రమల విషయంలో చెప్పుకోదగిన అభివృద్ధి కనిపిస్తోందని ఈ ధోరణి ఇకముందు కూడా కొనసాగ గలదని శాసనసభ్యులు గుర్తిస్తారని అనుకుంటున్నాను

భారీ పరిశ్రమల విషయమై సలహాలిచ్చేందుకై, ప్రభుత్వం ఒక సలహా సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది దానికి మన ముఖ్యమంత్రి అధ్యక్షులు గౌరవ సభ్యులు కొంత మంది అందులో ఉన్నారు ప్రభుత్వానికి ఆధీశ్ఠ్యంలేని పరిశ్రమల్లో ప్రభుత్వానికున్న ధనాన్ని అన్యథా వినియోగించవలసిందిగా ఈ సంఘం సూచించింది అలా అభించిన మొత్తాన్ని మనరాష్ట్రంలో కొత్త పరిశ్రమలకు వినియోగించాలని దీని ఉద్దేశ్యం తప్పనిసరిగా, రాష్ట్రానికావలనున్న పరిశ్రమల్లో పెట్టిన పెట్టుబడిని విక్రయించటానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది ఇలా వచ్చిన ధనాన్ని కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రాజెక్టుల అభివృద్ధిగాను ప్రభుత్వం పారిశ్రామిక అభివృద్ధి కార్పొరేషన్ కు సమకూరుస్తుంది రాష్ట్రంలోని ఆజంజాహి మిల్సులోని ప్రభుత్వపు పెట్టుబడినికూడా ఉపసంహరించాలనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది

పరిశ్రమల అభివృద్ధికి ఆటంకం కలిగిస్తున్న కారణాల్లో ఒకటి రాష్ట్రంలోని హైవార్ టారిఫ్ ఒకటి అని కరమ ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపనలు నివేదించబడుతూ వుంటాయి కాబట్టి కొత్తపరిశ్రమలకు సుహారు మూడేళ్ల ప్రారంభకాలానికి విద్యుచ్ఛక్తి విషయంలో మినహాయింపులను ఇవ్వాలని నిశ్చయించటమైనది, రాష్ట్రంలోని వివిధప్రాంతాల్లో స్థలాలను సేకరించి రోడ్లు, నీటి సప్లయ, విద్యుచ్ఛక్తిని సమకూర్చి, వాటిని కొత్త పరిశ్రమలకు కేటాయించాలని సంకల్పించబడింది ఈ కార్యక్రమాల ఫలితంగా రాష్ట్రపరిశ్రమల అభివృద్ధి పురోగమించగలదని ప్రభుత్వం ఆశిస్తుంది

గ్రామీణపరిశ్రమలప్రాజెక్టులు — 1963 ఏప్రిల్ లో నల్గొండ, ఆనంతపురం, నరసరావు పేటల్లో మూడు గ్రామీణ పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టులకు అంకురార్పణ జరిగింది ప్రాజెక్టు ప్రాంతాల వసతులను త్వరగా పరిశీలన చేసినతర్వాత, కొన్ని పథకాలను రూపొందించి, వాటిని ప్రభుత్వం ఆమోదించటం జరిగింది పథకాలు— (1) జనరల్ ఇంజనీరింగ్ కర్మాగారపు స్థాపనకు ఒక స్కీము, (2) సాంకేతిక శాస్త్రంలో పనివారలకు శిక్షణకు ఒక స్కీము, (3) గ్రామీణ పనివారలకు మేలురకం పనిముట్లను, సామగ్రిని సప్లయ చేయటానికి ఒక స్కీము, (4) ప్రతి ప్రాజెక్టులోనూ ఒక డైవర్సన్, డిజైన్సు విస్తరణ కేంద్రాన్ని స్థాపించటానికి ఒక స్కీము

స్థానికంగా ప్రజల్లో చొరవను కల్పించటానికై, ప్రధానంగా అనధికార వ్యవస్థలద్వారా గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టులను అమలు జరపటం ఉద్దేశ్యం కాబట్టి రాష్ట్రస్థాయి సలహా సంఘానికి, ప్రాజెక్టు అమలు సంఘాలకు తగిన నిర్వహణ, ఆర్థిక అధికారాలు ఇవ్వబడినై ప్రాజెక్టుల్లోని పథకాల సక్రమ నిర్వహణకు గాను ఈ సంస్థలను రాష్ట్ర గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టు సంఘమని, గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రాజెక్టు సంఘమని కొత్తగా కేర్లు పెట్టబడినవి

పరిపరిశ్రమ - పరిశ్రమల్లో ఫిలింపరిశ్రమ, దీని అభివృద్ధికోసం, తెలుగు చిత్రాలు మనరాష్ట్రంలోనే తయారయ్యేందుకు, స్టూడియోల స్థాపనకు గాను సౌకర్యాలను సమకూర్చటానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది స్టూడియోల నిర్మాణానికి భూమిని సే రించి, మొదటి రెండ్లెళ్ళ పాటు వడ్డీలేని ఋణాలిచ్చి ఆర్థికంగా సహాయమంది ప్రభుత్వం ఫీచర్ ఫిల్మ్స్, డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్లచిత్రాలు విద్యాచిత్రాలు వాసికంగా రొక్కపు రూపంలో బహుములు ఇవ్వబడుతున్నయ్ ఇందు నిమిత్తమై వచ్చేయేడాదికి తగిన నిబ్బ కేరాయింది బడింది

నీటిపారుదల - పెద్దరకం, మధ్యరకం, చిన్నరకం నీటివనర్ల ప్రాజెక్టుల పని చురుగ్గా సాగిపోతోంది చిన్ననీటివనర్ల విషయంలో పని ఎంతో వేగంగా జరుగుతోంది పరిశోధన, అమలుజరపటం సత్వరంగా జరుగుతున్నయ్ చిన్న నీటివనర్ల పథకపు ప్రమాణాన్ని రూ 10 లక్షలనుంచి రూ 15 లక్షలదాకా పెంచవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆహార వ్యవసాయ మంత్రిత్వశాఖను కోరబ మైంది వారు అంగీకరిస్తే, చిన్ననీటి వనర్ల కార్యక్రమానికి అంకెక్కువ వేగం లభిస్తుంది రాష్ట్రంలోని జిల్లాలన్నిటికీ ప్రయోజనాలు లభిచేట్టుగా కార్యక్రమాన్ని రూపొందించటం జరిగింది పంచాయతీ సమితులు గ్రామపంచాయతీలుద్వారా ప్రజలు ఉత్సాహంతో ఈ కార్యక్రమాల్లో పాల్గొనటానికి తగిన వసతులు సమకూర్చబడినవి

నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు - విద్య, ఆరోగ్యం, రోడ్లు వెనుకబడిన వర్గాల సంక్షేమం వగైరా అభివృద్ధిరంగాలకు తగినంత ధనాన్ని రెండవ మూడవ ప్రణాళికల్లో మనం కేటాయించలేక పోయాం దానికి కారణం, మొత్తం ప్రణాళికా వినియోగంలో విస్తారంగా నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు కేటాయించ వలసివచ్చింది మూడవ ప్రణాళిక ముగింపునాటికి ఈ ప్రాజెక్టుపై రూ 90 కోట్లు ఖర్చు అవుతుంది మొదటిదిక పూర్తిచేయటానికి నాలుగవ ప్రణాళికలో మరో రూ 50 కోట్లను కేటాయించవలసి వుంటుంది ఇలాంటి భారీ ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించిన మిగతా రాష్ట్రాలుకూడా కొన్ని ఇలాంటి పరిస్థితినే ఎదుర్కొంటున్నయ్ కాగా ఈ ప్రాజెక్టులు పూర్తికావటానికి చాలాకాలం పట్టుతుంది తగినంత రాబడేవుండదు కాబట్టి బుణాలకే కాక, వడ్డీ వ్యవహారాలకు కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం సర్దుబాటు చేసుకోవలసివుంది ఇందుమూలంగా మన రివిన్యూ, పెట్టుబడిఖాతాల వసతులపై తాడీ బాగావుంది క్రితంసారి జరిగిన జాతీయ

అభివృద్ధి సమితి సమావేశంలో, మన ముఖ్యమంత్రి, ఇలాంటి ప్రాజెక్టులకు ఖర్చును రాష్ట్ర ప్రణాళికలకు ఎక్కించడంకుండా వుండాలని కోరారు. ఈ దృక్పథమును తరతర రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు బలపర్చారు. అంటే కేంద్రమే విటిని భరించాలి. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని చానుచూతితో పరిశీలిస్తున్నది. ఏ సంగతి తెలేదాకా, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు చెల్లిన కేంద్ర సబ్సిడీ వడ్డీ వసూలును వాయిదా వేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరటమైంది.

విద్యుచ్ఛక్తి - అంచరాష్ట్రయ వ్యవహారాలుగాని, నదీజల పవాదాలు గాని ఉన్న ప్రాజెక్టులు మినహా, మిగతా వాటన్నింటిని 1-4-1963 నుంచి ప్రభుత్వం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేట్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు అప్పగించింది కంటిన్యూయింగ్ స్కీములో - ఇవి ప్రభుత్వబాధ్యత - మచేంట్ జల విద్యుచ్ఛక్తి పథకానికి చెందిన ఆరు యూనిట్లు రెండవ ప్రణాళిక ముగింపు నాటికి ముందే ఏర్పాటుచేయబడి, విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పాదన ప్రారంభమైంది. ఈ మధ్యనే కాంటూరు ఛానెల్ ఏర్పాటువలన, ఉత్పాదనశక్తి అదనంగా సుమారు 20 మె వా కు పెరిగింది. తుంగభద్ర జలవిద్యుచ్ఛక్తి పథకం, తుంగభద్ర-నెల్లూరు ప్రాజెక్ట్ ధర్మల్ పథకం, వీటికింద ఒక్కొక్కటి 9 మె వా వుండే 8 ప్రాజెక్ట్ నెట్లు-ఆనకట్ట వద్ద 4 కెనాల్ పవర్ హౌస్ (హంపి) వద్ద 4, నెల్లూరులో 90 మె వా ధర్మల్ నెట్ ఏర్పాటువుతయే. ఎమిడి ప్రాజెక్ట్ నెట్లలో నాలుగు రెండవ ప్రణాళిక కాలంలో ఏర్పాటుయినై. మిగతా నాల్గింటి విషయంలో పని చురుగ్గా సాగిపోతోంది. ఈ నాల్గింటిలో రెండు 1963-64 లో పనిలోకి వస్తయే. మిగతావి 1964-65 ప్రారంభంలో పనిచేయ ప్రారంభిస్తయే. ఎగువ సీలేరు జల విద్యుచ్ఛక్తి పథకపు సీవిలు పనులు అనుకొన్నవిధంగా జరుగుత న్నయే. "స్విస్ క్రెడిట్" క్రింద యంత్ర పరికరాలకు ఆర్డరు ఇవ్వటమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ జరిన్నా ప్రభుత్వాల సంయుక్త పథకమైన బలిమెల ఆనకట్టకుగాను 1963-64 నవరించిన అంచనాలో రూ 150 లక్షలు కేటాయించబడినై. ఈ పథకాన్ని బలిమెల కంట్రోలు బోర్డు అమలుజరుపుతుంది.

రాష్ట్ర ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు చెందిన కంటిన్యూయింగ్ స్కీములో తుంగ భద్ర-నెల్లూరు ప్రాజెక్ట్ ధర్మల్ పథకం కింద, నెల్లూరులో 90 మె వా నెట్ ఏర్పాటువుతుంది. ఇది 1964 జూన్ కు వినియోగం లోకి రాగలదని అను కుంటున్నాం. 1962 కె వి హంపి గుర్తింపు-కడప లైన్ ఇటీవలనే వినియోగంలోకి వచ్చింది.

తెలంగాణా ప్రాజెక్ట్ ధర్మల్ పథకం పని బాగా జరుగుతోంది. హుస్సేన్ సాగర్ బాయిలర్ పనిలో అధికభాగం పూర్తి అయింది. 1964 మార్చిలో బాయిలర్ పనిచేయటం ప్రారంభంకావచ్చు. రామగుండం బాయిలర్ పునాది పనులు పూర్తయినయే. 1963 డిసెంబర్ లో మిగతా నిర్మాణపుపని ప్రారంభ మైంది. కొత్తపథకాల్లో కిన్నెరసాని ప్రాజెక్టుపై పని అనుకొన్నట్లు సాగి పోతోంది. కొత్తగాడెం ధర్మల్ స్టేషన్ ప్రాథమిక సివిల్ పనులు పూర్తయినై.

జాయిలర్ల తయారీకి, స్థాపనకు, వినియోగానికి, అనుబంధ పరికరాలకు జపాను లోని మిట్సుబిషి కంపెనీకి ఆర్డరివ్వటమైనది టర్బోజనరేటర్స్ విషయంలో టోకియోలోని హిటాచి లిమిటెడ్ కు ఆర్డరివ్వటమైనది రామగుండంలో 60 మె వా నెట్ స్థాపనకు కావలసిన పరికరాలను కేంద్ర జలవిద్యుచ్ఛక్తి సమితి ద్వారా గుర్తొనుగొలుపునీ సేరించటం జరుగుతోంది మైదరాబాద్-సికింద్రాబాద్ జంటనగరాల్లో విద్యుచ్ఛక్తి కొరతను తగ్గించటానికి ఎర్రగడ్డవద్ద రెండు 10 మె వా గ్యాస్ టర్బోసెట్లు ఏర్పాటువ్వాలి వీటిలో ఒకటి 26-1-1964 న వినియోగంలోకి వచ్చింది

గ్రామీణ విద్యుచ్ఛక్తి — మూడవ ప్రణాళిక మొదటి రెండేళ్ళలో 1,077 (ఆంధ్రలో 844, తెలంగాణాలో 233) గ్రామాలు విద్యుచ్ఛక్తిని పొందినై 1963 డిసెంబరు చివరకు మరొక 86 గ్రామాలు (ఆంధ్రలో 45, తెలంగాణాలో 41) విద్యుచ్ఛక్తిని పొందినై

మైనర్ పోర్టుల అభివృద్ధి — రాష్ట్రంలో మైనర్ పోర్టుల అభివృద్ధి విషయమై ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చేందుకై అధికార అసభికార సభ్యులతో ఆంధ్రప్రదేశ్ మైనర్ పోర్టు డెవలప్ మెంట్ బోర్డును ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసింది మచిలీపట్నం, కాకినాడ, కృష్ణాపురం రేవులకు మూడు డ్రెజ్లర్ల కొనుగోలు ప్రతిపాదనలను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది వీటిఖర్చు రూ 19.50 లక్షలు ఉండవచ్చునని అంచనా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఋణ సహాయం అందేదాకా, రాష్ట్రపు బడ్జెట్ లోంచే ఖర్చు జరుగుతుంది

మిగతా అభివృద్ధి పనులు — వ్యవసాయం, పరిశ్రమ రంగాలకాక, విద్య, ఆరోగ్యవసతులు, రోడ్లు వగైరాలంటి మిగతా అభివృద్ధి రంగాలకు కూడా ప్రణాళికాద్వారా, ఇతర విధంగానూ సహాయం లభిస్తూనేవుంది ఉదా హరణకు విద్య బడ్జెట్ 1960-61 (అక్టోబరు) లోని రూ 17.38 కోట్లనుంచి 1964-65 లో రూ 25.98 కోట్లకు పెరిగింది ప్రాథమిక, సెకండరీ విద్య కోసమై జిల్లాపరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు సహాయ గ్రాంట్లక్రింద ప్రభుత్వం అదనంగా ఇచ్చిన రూ 1 కోటి ఈ మొత్తంలో చేర్చబడింది

అలాగే వైద్య, ఆరోగ్య వసతులపై ఖర్చు 1960-61 (అక్టోబరు) లో రూ 7.56 కోట్లనుంచి 1964-65 లో రూ 10.8 కోట్లకు పెంచబడుతోంది

ప్రభుత్వం, జిల్లాపరిషత్తులు నిర్వహించవలసిన రోడ్లవిషయంలో 1960-61 లోని రూ 3.38 కోట్లనుంచి కేటాయింపు రూ 5 కోట్లకు పెరిగింది వచ్చే యేడాది బడ్జెట్ లో రోడ్ల నిర్మాణంక్రింద చేసిన రూ 4.03 కోట్ల కేటాయింపుకు ఇది అదనం అన్నమాట

కృష్ణానదిపై రంగారూపువద్ద ఒక వంతెన నిర్మించబడిందని గౌరవసభ్యులకు తెలుసు భద్రాచలం, వన్య, గోదావరి వంతెనలుకూడా ఈ ఏడాది పూర్తవుతై మన పబ్లిక్ వర్క్స్ శాఖామంత్రి కేంద్రంతో సంప్రదింపులు జరిపిన ఫలితంగా, ప్రభుత్వం రైల్వే మంత్రిత్వశాఖకు ఒకకోటి రూపాయలను సమకూర్చటానికి

నిశ్చయించింది—రాజమండ్రి దగ్గర గోదావరిపై 18 అడుగుల వెడల్పున వంతెన నిర్మించటానికయ్యే ఖర్చులో 66 మన వాటా

వ్యవసాయం, పశుపోషణ, సహకారం, ఈ మూడింటికి రెండవ ప్రణాళిక ముగింపునాటి కేటాయింపు రూ 6 28 కోట్లు 1964-65లో కేటాయింపు రూ 10 14 కోట్లు కమ్యూనిటీ డెవలప్ మెంట్ కార్యక్రమం ద్వారా వ్యవసాయోత్పత్తిని అధికం చేసేందుకై వచ్చే ఏడాది కేటాయించిన రూ 6 43 కోట్లకు అదనంగా వుంటుంది ఈ మొత్తం

షెడ్యూల్లు జాతులు, వర్గాలు వగైరా వారి సంతేమానికయ్యే ఖర్చు 1960-61 లో రూ 3 64 కోట్లు వచ్చే ఏడాది బడ్జెట్ కేటాయింపు రూ 4 20 కోట్లు

మిగతా అభివృద్ధి పద్ధతులకు కూడా తగు శ్రద్ధ చూపటం జరుగుతోంది పూర్వంలోకన్న ఎక్కువ కేటాయింపులు ఈ బడ్జెట్ లో చేయబడినై

వచ్చే ఏడాది అభివృద్ధి కార్యక్రమానికి ఈ క్రింది ప్రత్యేక గ్రాంట్లు వర్తిస్తాయి —

1 రాయలసీమ ప్రాంతంలో ఒక కేంద్ర కారాగృహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని వుంది కట్టడాలకు వగైరా అయ్యే ఖర్చు గురించి లెక్కలు తయారవుతున్నాయి ఇంతలో బడ్జెట్ లో నామమాత్రంగా రూ 1 లక్ష కేటాయించబడింది ఇది స్థల సేకరణకు, మిగతా ప్రాథమిక ఖర్చులకు వినియోగం అవుతుంది పనిబట్టి అదనపు మొత్తాలు సమకూర్చబడుతాయి

2 ప్రభుత్వ విధానం ప్రకారం ఈ ఏడాది కొత్తగా అయిదారు అగ్ని మాపక కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయాలని వుంది ఇందుకై రూ 5 లక్షలు కేటాయించబడినై

3 అడవులకు తగిన రక్షణ సమకూర్చాలి—ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఇందుకు తగిన సిబ్బందిని సమకూర్చటానికి, రూ 5 లక్షలను ఖర్చుచేయాలని ఉద్దేశించబడింది తగిన కేటాయింపు చేయబడింది

4 తమ ప్రాంతాల్లో రోడ్లు వగైరాల అభివృద్ధి పనులకుగాను పురపాలక సంస్థలకు సహాయం క్రింది మరొక రూ 5 లక్షలు కేటాయించబడినై

5 రాష్ట్రంలోని పాలిటెక్నిక్కులలో, ఒకదాంట్లోనో, లేక ఇంకొక్కవ వాటిలోనో టెక్నైజ్ డిప్లొమా కోర్సును ప్రారంభించి, లేదా విడిగా ఒక టెక్నైజ్ టెక్నాలజీ సంస్థను ఏర్పాటుచేసి, టెక్నైజ్ టెక్నాలజీలో శిక్షణా ఎనతులను సమకూర్చాలని ప్రతిపాదించబడింది ఇందు కవసరమైన ఆర్థిక, తదితర భోగట్టా సేకరించబడుతోంది పరిశీలన అనంతరం ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయానికి వస్తుంది ఈలోపు ఇందునిమిత్తమై బడ్జెట్ లో రూ 5 లక్షలు కేటాయించబడినై

సాంఘిక బడ్జెట్ కార్పొరేషన్లు — సమాజంలో ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలవారికి సాంఘిక భద్రతను సమకూర్చే విషయమై ప్రభుత్వం కొంత కాలం నుంచి ఆలోచిస్తూనే వుంది. 1963 నవంబరులో కొత్తఢిల్లీలో జరిగిన రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రుల సమావేశంలో ఈ విషయం చర్చకుకూడా వచ్చింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సాంఘిక భద్రతా పథకాలను ఇటీవలే ప్రకటించింది. వీటిపై సాలుసరి ఖర్చు కొంత హామీలు దాటుతుంది.

ముసలితనపు వింఛన్లు — 65 సంవత్సరాలు, ఇంకా వైద్యబడివున్న నిరాధారులను వింఛన్లు నిచ్చేందుకై బజెట్ లో ఇంతవరకూ సుమారు రూ. 3 నుంచి 4 లక్షలదాకా కేటాయించబడుతూవస్తోంది. వచ్చే యేడాది బడ్జెటులో ఈ వెంట్రాన్ని రూ. 25 లక్షలకు పెంచాలని, అంగవైకల్యం వున్నవారి విషయంలో వసున్న పరిమితిని 65 నుంచి 60 సంవత్సరాలకు తగ్గించాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. వింఛనుదరఖాస్తులను త్వరగా విచారించేందుకై, జిల్లా కలెక్టర్లకు మంజూరు చేసే అధికారం, తగిన సందిగ్ధాల్లో నిబంధనలను సడలించే ప్రత్యేక అధికారిమూ ఇవ్వబడినై.

విద్యా సౌకర్యాలు — ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 8వ తరగతి వరకూ చదువుతున్న బాలికలకు స్కూలు రుసుములు చెల్లింపులనుండి మినహాయింపు ఇవ్వబడింది. ఈ సౌకర్యం తెలంగాణా ప్రాంతానికూడా 1962-64 విద్యా సంవత్సరం నుంచి వర్తింప జేయబడింది. అలాగే ప్రభుత్వపు స్థానిక సంస్థల పాఠశాలల్లో, ప్రైవేటు పాఠశాలల్లో 9 నుంచి 12వ తరగతిదాకా చదువుతున్న బాలికలకూ ఈ సౌకర్యం 1964-65 విద్యా సంవత్సరం నుంచి కుల మత వర్గ ఆర్థిక విచక్షణలేకుండా వర్తిస్తుంది. వచ్చే యేడాది ఇందుమూలంగా అదనంగా రూ. 20 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది.

తల్లి ఆంధ్రుల సాలుసరి ఆదాయం రూ. 1,500 కు తక్కువవున్న విద్యార్థులందరకూ సగం-జీతపు సౌకర్యాన్ని స్థిరపజేయడానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. ఇంతవరకు వెనుకబడిన చులాలకు మాత్రమే ఈ సౌకర్యం లభించేది. ఇందు మూలంగా రూ. 40 లక్షల ఖర్చు కావచ్చు.

హైయర్ సెకండరీ తరగతులకు మెరిట్ స్కాలర్ షిప్పుల విషయంలో గ్రాంటును అధికంచేయటానికి నిశ్చయించింది. ప్రభుత్వం ఇందుకు రూ. 10 లక్షలు అవుతుంది. 9 నుంచి 12వ తరగతిదాకా చదివే వారికి సుమారు పది వేల స్కాలర్ షిప్పులను గ్రాంటుచేయడానికి విద్యాశాఖకు వీలవుతుంది.

సాంకేతిక కళాశాలల్లోనూ, పాలిటెక్నిక్ లలోనూ స్కాలర్ షిప్పుల కేటాయింపు సాలుసరికి రూ. 5 లక్షలకు పెంచబడింది.

ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు, పాలిటెక్నిక్ లు, వైద్య, వ్యవసాయ, పశువైద్య కళాశాలల విద్యార్థులకు ఋణాలగ్రాంట్ల కేటాయింపు మొదటి రెండింటి విషయంలో అయిదేళ్లపాటు ప్రతియేడాది రూ. 2 లక్షలు పెంచబడుతుంది. చివరి

రెండిటి విషయంలో వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాలకు ఒక్కొక్కదానికి రూ 1 లక్ష పెంచబడుతుంది

1964-65లో తక్కువ బుడాల కేటాయింపు రూ 55 లక్షల నుంచి రూ 75 లక్షలకు పెంచబడింది రెండే రాలకు చక్కువ మాగాణిగాని, అయి దెకరాలకు తక్కువ మెట్టనూమిగాని వున్న చిన్న రైతాంగానికి వడ్డీలేకుండా బుడాలను ఇవ్వాలని నిర్దేశించబడింది అయితే ఏవ్యక్తి సంవత్సరంలోనూ 1000 వడ్డీలేని బుడపు పరిమితి రూ 200 అను మించకూడదు ఈ విధంగా సుమారు రూ 50 లక్షలను సమకూర్చవలసి వుంటుంది

ప్రసూతి కేంద్రాల ఏర్పాటుకు చెందిన కేటాయింపు రూ 75,000ల నుంచి వచ్చే యేడాది రూ 3 లక్షలకు పెంచబడింది జిల్లాకొంటి చొప్పున ఈ విధంగా 20 కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేయటానికి పోవురుంది

కార్మిక నష్టపరిహారం చట్టం గ్రంట్ ఫండ్ లాగులైన కార్మికులకు కృత్రిమ అవయవాలను సమకూర్చేందుకై తేబర్ కమిషన్ రూ 10,000 అను సమ కూర్చటం జరుగుతుంది

స్వర్ణకారుల పునరావాసం — స్వర్ణకారుల పునరావాసానికై వివిధ కార్యక్రమాలను గురించి విచారించేందుకై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కార్మిక రవాణాశాఖల మంత్రి అధ్యక్షుడుగా ఒక సలహా సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసింది ఇప్పటివరకు జరిగిన కృషిలోకొన్ని కార్యక్రమాలు ఎంప్లాయ్మెంట్ ఎక్స్చేంజిలో స్వర్ణకార నిరుద్యోగులకు ప్రాధాన్యం మాపటం, వారిపిల్లలకు 25 వరగతదాకా ఉచితంగా విద్య ఏడాదికి రూ 20ల పుస్తకాల అలవెన్సు ఉదాహరణకు గిరిజను ఉక్కు ఉన్నవారికి ఉచిత వర్క్ టైం జంటి రాల్లో వీరు చిన్న పరిశ్రమలకు వెళ్ళొమ్మకొనేందుకై గ్రాంటుగా, బుడాలగా క్వోటాని రూ 25 లక్షల మొదలు చేయబడినై కేంద్ర ప్రభుత్వం మంజూరుచేసిన రూ 20 లక్షల బుడంలో, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బుడాల గ్రాంటుకు రూ 10 లక్షలను, బుడవర్ధతిమీద కుట్టు యంత్రాలను సప్లయ్ చేయడానికి రూ 4 లక్షలను మంజూరు చేసింది మిగతా రూ 6 లక్షలలో ఈ క్రింది పథకాలను ప్రారంభించాలని ఉద్దేశించబడింది

- (1) విజయనగరంలో కాప్ట్ ఐరన్ ఫౌండ్రీ
- (2) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పూర్తిగా ఉక్కుతోనే ఉండే వ్యవసాయ ప్లాంట్
- (3) కడపలో రేకు కమ్మరం యూనిట్టు
- (4) వరంగల్ లో సర్వే పనిముట్లు
- (5) కరీంనగర్ లో ఫ్యాబ్రిక్ వస్తువులు, నగలు, వెండి ఫిలిగ్రే సనలు,

స్వర్ణకారుల పునరావాసానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవలనే మరొక రూ 10 లక్షల ముదం మంజూరుచేసింది

కుటుంబ పంచన నిబంధనల సడలింపు — కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకుగాను సవరించిన కుటుంబ పంచన స్కిమును 1-1-1964 నుంచి కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టింది. పునర్వివాహం చేసుకుంటేతప్ప, లేకపోతే ఈ పథకం క్రింద మంజూరయ్యే పంచనే వితంతువుకు జీవితాంతంవరకూ ప్రాప్తిస్తుంది. ఆమె చనిపోతే, 18 సంవత్సరాలు వచ్చేదాకా పిల్లలకు వర్తిస్తుంది. ఇక ఈ విధానంలోని మూడవ అంశం ఏమిటంటే, పంచను పరిమాణం ఉద్యోగ కాల పరిమాణంపైనగాని, లేదా చనిపోయిన ఉద్యోగుని సర్వీస్ పంచన్ పరిమితిపైన గాని ఆధారపడి వుండదు. అలాకాక అతని జీతంతో ముడిపెట్టబడి, వివిధ జీతపు పరిమితుల ప్రకారం ఒకానొక శాతంగా నిర్దేశించబడుతుంది. కనీసం ఒక ఏడాది రెగ్యులర్ సర్వీస్ ఉన్న ఉద్యోగి వారసులకు కుటుంబ పంచనను మంజూరుచేయవచ్చు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన ఉద్యోగుల విషయంలో ఈ విధానాన్ని అవలంబించింది. సాంఘిక భద్రతదృష్ట్యా ఇది ఎంతగానో ఉపయోగపడుతుంది—ముఖ్యంగా ఉద్యోగ కాలంలో చనిపోయేవారి కుటుంబాలకు.

సర్వీస్ పంచన్ గరిష్ఠ ప్రమాణాన్ని నెలకు రూ 15 లగా నిర్దేశించటానికి ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. 1-1-1964 తర్వాత రిటైరయ్యే వారిదిరికి ఇది వర్తిస్తుంది. పంచను, కరువుభత్యం కలిసి నెలకు రూ 15 లకు తక్కువ ఉన్న ఇప్పటి పంచనదాల్లలకూడా ఈ సౌకర్యం వర్తిస్తుంది. వీటిమూలంగా అయ్యే అదనపు ఖర్చు రూ 20 లక్షలు ఉండవచ్చు.

వరద, కౌము బాధితులకు సహాయం — 1963 అక్టోబర్ లో విశాఖపట్నం, తూర్పు వళ్ళిమ గోదావరి జిల్లాలు కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలు అతివృష్టికి గురి అయినై బుడమేరు, తమ్మిలేరు, ఎర్రకాల్వ, మిగతా నదుల వరదలవలన నష్టం బాగా కలిగింది. ప్రభుత్వం వెంటనే బాధితులను ఆదుకొంది. ఆహారం, బట్ట వస్త్రాల సప్లయకుగాను విస్తారంగా ఖర్చుపెట్టింది.

వరదలమూలంగా ఈ జిల్లాలో అనేక రోడ్లు, నీటివనర్లు దెబ్బతిన్నవి. చిన్న నీటివనర్ల మరమ్మతులకుగాను ఈ విధంగా మొత్తాలు మంజూరు చేయబడినై.

నెల్లూరు జిల్లా	రూ 1,50,000
విశాఖపట్నంజిల్లా	.. 6 00,000

గుంటూరు, తూర్పు, వళ్ళిమ గోదావరిజిల్లాలో రోడ్లు, నీటి వనర్ల మరమ్మతులకు ప్రతిపాదనలు అంది, పరిశీలనలో ఉన్నయై రాష్ట్ర నిధులనుంచి ఖర్చు అయ్యేదానికితోడు, ప్రధాని జాతీయ సహాయనిధినుండి రూ 15,000 మొత్తం కూడా 1963 అక్టోబరు అతివృష్టివలన దెబ్బతిన్న అయిదు జిల్లాల వరద బాధితుల సహాయానికై మంజూరు చేయబడింది.

ఇవక మెట్టవేసిన భూముల పునరుద్ధరణకుగాను ప్రత్యేక గ్రాంట్లకై మంజూరైన మొత్తాలు —

గుంటూరుజిల్లా	రూ 2,20,000
కృష్ణాజిల్లా	„ 1,00,000

విశాఖపట్నంజిల్లాలో ఇలాంటి భూముల పునరుద్ధరణకుగాను ఎల్ డి జర్నల్ల సప్లయకుగాను ప్రత్యేక ఋణాలను మంజూరుచేయాలనే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది

భూమి రివిన్యూ రిమిషన్ల గ్రాంటు విషయంలో నిబంధనల సడలింపు - భూమిశిస్తు మినహాయింపు విషయమై ఆంధ్ర ప్రాంతానికి వర్తించే నిబంధనలు వేరు తెలంగాణా ప్రాంతానికి వర్తించే నిబంధనలు వేరు రెండు ప్రాంతాల్లోనూ ఒకే నిబంధనావళి వుండాలనేదే ప్రభుత్వ విధానం ఆ ప్రకారం ఆంధ్రప్రాంతపు నిబంధనలను తెలంగాణాకు వర్తింపజేయటం జరిగింది రెండు ప్రాంతాల్లోకి, ఆంధ్ర ప్రాంత నిబంధనలు ఇంకొక్కవ ఉపయోగకరమైరట్టి అంతేకాక, ఆంధ్ర నిబంధనలనుకూడా కొన్నిటిని మరింత సడలించి, ఒకే నిబంధనలను రెండు ప్రాంతాలకు వర్తింపజేయటం జరిగింది

మత్స్య పరిశ్రమ అభివృద్ధి — మత్స్య పరిశ్రమకు చెందిన ఎవెక్కు కేంద్ర సహకార సంఘాలు రెండు ఉన్నయ్యే—ఒంటి ఆంధ్రకు, రెండవది తెలంగాణాకు వీటి లక్ష్యం సవీనపద్ధతుల ప్రకారం మత్స్య పరిశ్రమను అభివృద్ధిపరచటం చేపల, చేపల పదార్థాల కొనుగోలుకు అమ్మకానికి ఇవి ఏ సంఘంతోనైనా, వ్యక్తితోనైనా కంట్రాక్టును సమకూర్చుకుంటాయి చేపల పదార్థాలతయారీ, పరికరాలు మత్స్యపరిశ్రామికులకు వెరీ ఉపాధులను మూపించటం వీటిలక్ష్యం డిపార్టుమెంట్ లో సిబ్బంది ఎగైరాలకు ఇచ్చేవిరాశాలందనంగా ప్రభుత్వం ఈ రెండు సంఘాలకు ఉపయుక్తమయ్యే పెట్టుబడి ఋణంక్రింద రూ 3 లక్షలను మంజూరు చేసింది

కోస్తా మత్స్యపరిశ్రమ అభివృద్ధి ప్రణాళికలో ముఖ్యాంశం—కాకినాడలో చేపల రేవును ఏర్పాటుచేయటం, చేపలపడవలకు యంత్రాలను సమకూర్చటం ఈస్కిము బాగానే అమలుజరుగుతోంది కాకినాడ రేవులో నీటివసతులను సమకూర్చటానికి ఇప్పటి మిలిటరీ డాక్సుల అభివృద్ధికి ప్రభుత్వం అప్పుడే రూ 4.17 లక్షలను మంజూరు చేసింది

కేంద్ర ప్రభుత్వపు తీరాంతర మత్స్యకేంద్రం విశాఖపట్నం సమీపంలో పరిశోధనలుచేసి, మహానది, గోదావరి, కృష్ణా నదుల ముఖద్వారాల్లోనేకాక అన్యత్రాకూడా చేపలు బాగాదొరికే ప్రాంతాలను కనిపెట్టి విదేశసహాయంతోనో, లేదా స్థానిక వనరులతోనో సముద్రాంతర మత్స్యపరిశ్రమ కార్పొరేషన్ ను స్థాపించాలనే విషయం కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది దానిని ప్రభుత్వ రంగంలో గాని, లేదా ప్రైవేటురంగానికి ప్రభుత్వం సహాయంచేసిగాని

పర్వాటుచేయాలని ఉద్దేశ్యం రూ 15 లక్షల విదేశీమారక ద్రవ్యం సంపాదించగల 3 వేల టన్నుల చేపలను అదనంగా ఈ కార్పొరేషన్ సేరించగలుగుతుందని అంచనా ఈవిధంగా మత్స్యపారిశ్రామికలకు పనిపాటలు ఇంకెక్కువగా లభిస్తయ్

గ్రామాల్లో మంచినీటి సప్లయ్ — ఈ ప్రణాళిక ముగింపునాటికి దేశంలోని గ్రామాలన్నిటికీ తగినంతగా మంచినీటి వసతులను సమకూర్చాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది స్థానిక అభివృద్ధికార్యక్రమాల పథకానికీ కేటాయించిన రూ 35 కోట్లనూ కేంద్ర ప్రభుత్వం మంచినీటి సప్లయ్ పథకానికే కేటాయించింది జనాభా లెక్కల మూడవ ప్రణాళికకు మనరాష్ట్రం సుమారు రూ 45 కోట్లను పొందవచ్చు మొదటి మూడేళ్ళలో కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ 15 కోట్లను కేటాయించింది 1961-65 లో కనీసం రూ 1 కోటి అయినా లభించగలదని అనుకుంటున్నాం అందుకని ఈ కార్యక్రమం కేంద్ర బడ్జెట్ లో రూ 1 కోటి ప్రతిపాదించటం జరిగింది 1961-63 లో కేటాయించిన రూ 41 లక్షల్లో, రూ 40.25 లక్షలు ఖర్చు అయ్యాయి

బాగా ఖర్చుఅయ్యే రక్షిత మంచినీటి సప్లయ్ పథకాలకు ప్రత్యేక మొత్తాలను కేటాయించటం సాధ్యంకాజాలదని కేంద్ర ప్రభుత్వం తెలియచేసింది స్థానిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పథకంక్రింద, ఆరోగ్య రంగంలోనూ లభించే కేటాయింపులను ఇందుకు వినియోగించవచ్చునని సూచించింది 1963-64 లో స్థానిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాల పథకంక్రింద రూ 5 లక్షలను ఈ క్వటేషన్ గ్రాంటు క్రింద రూ 15 లక్షలను రక్షిత మంచినీటి సప్లయ్ స్కీములకుగాను ప్రత్యేకించటం జరిగింది రూ 98.00 లక్షలు ఖర్చుఅయ్యే 206 స్కీములు మంజూరు చేయబడినై వీటికయ్యేగ్రాంటు రూ 61.57 లక్షలు ఉంటుంది రూ 20 లక్షలదాకా గ్రాంటు మంజూరుచేయబడినై ఋణంగా మంజూరైన రూ 17.81 లక్షల్లో రూ 6.64 లక్షలను 1963-64లో విడుదల చేయటమైనది 1963-64లో మంజూరు చేసిన పథకాల కొరదలూ పనులను పూర్తిచేయటానికి గాను 1964-65లో కనీసం రూ 41 లక్షలు కావాలి ఈ మొత్తాన్ని స్థానిక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపథకం, ఈ క్వటేషన్ గ్రాంటులనుంచి సమకూర్చుకోవాలని అనుకుంటున్నాం

గృహవసతి — శ్రీయోరాజ్యంలో మిగతా సాంఘిక ఫరదా కార్యక్రమాలు ఎంతముఖ్యమో, గృహనిర్మాణ కార్యక్రమంకూడా అంతముఖ్యం వివిధరకాల ఇళ్ళను కనీసం ఆరువేలు కట్టేందుకై, సవరించిన మూడవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో రూ 288.51 లక్షలు కేటాయించబడినై మొదటి మూడేళ్ళలో 4,950 యూనిట్లదాకా నిర్మింపబడివుంటై-ఖర్చు రూ 143.92 లక్షలు మిగతిన మొత్తంలో రూ 51.21 లక్షలను వచ్చేయేడాది మరొక 566 ఇళ్ళ నిర్మాణానికి వినియోగించాలని వున్నది తక్కువ ఖర్చు ఇళ్ళ నిర్మాణంకోసం 2771 స్థలాలను ఇంతవరకు అభివృద్ధిపరచటం కూడా జరిగింది

అమలుజరుగుతున్న పథకాలు ఇలా వుంటై —

- 1 విరాళపు పద్ధతిన కార్మికులకు ఇళ్లు
- 2 తక్కువ ఆదాయవర్గపు ఇళ్లు
- 3 గ్రామాల్లో గృహనిర్మాణం
- 4 మురికిపేటల నిర్మూలనం
- 5 నఫాయీలకు (Sweepers) ఇళ్లు
- 6 మధ్యతరగతి ఆదాయవర్గపు గృహనిర్మాణం
- 7 అద్దెఇళ్ల నిర్మాణం
- 8 గృహనిర్మాణానికై భూమి సేకరణ, అభివృద్ధి

చివరి మూడు స్కీములకు ప్రణాళికనుంచి కాకుండా, లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్ నుంచి ధనవసతులను సమకూర్చుకొనటం జరిగింది ఇప్పటికి ఈవిధంగా రూ 480 46 లక్షలు లభించినై ఈ మొత్తంలో ప్రస్తుత సంవత్సరపు కేటాయింపు రూ 76 లక్షలు మూడవ ప్రణాళిక చివరి రెండు సంవత్సరాల్లో లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కార్పొరేషన్ ఇంకెక్కువ ధనాన్ని సమకూర్చి, ఆవిధంగా స్టేట్ హౌసింగ్ బోర్డ్ గృహనిర్మాణ కార్యక్రమాన్ని త్వరితపరచటంలో దోహదపడుతుందని ఆశిస్తున్నాం

పోలీసులకు ఇళ్లుకట్టే విషయంలోకూడా ప్రభుత్వం తగిన కృషి చేస్తోంది ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడినప్పటి నుంచి, పోలీసుల గృహ నిర్మాణంపై రూ 258 85 లక్షలు ఖర్చు అయినై ఈ పథకానికి కేంద్రప్రభుత్వం ధన సహాయం చేస్తోంది ఇంకెక్కువగా పోలీసులకు ఇళ్లు కట్టేందుకుగాను ఏచ్చే ఏడాదినుంచి ఏడాదికి కనీసం కోటి రూపాయలను మంజూరు చేయవలసిందిగా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆంతరంగ వ్యవహారాల (Home Ministry) మంత్రిత్వశాఖను కోరాలని అనుకుంటున్నాం గృహ నిర్మాణ పథకాలను గురించి వివరించే ముద్రిత కరపత్రం ఒకటి శౌరవ నగ్నలకు అందజేయబడింది

రోడ్డు రవాణా కార్పొరేషన్ — రోడ్డు రవాణా కార్పొరేషన్ స్థిరంగా పురోగమిస్తోంది ఇప్పటిదాని పెట్టుబడి (at charge) రూ 10 04 కోట్లు — గత సంవత్సరం చివరన ఉన్న మొత్తం రూ 8 88 కోట్లు కార్పొరేషన్ తన వసతులనుంచి సమకూర్చుకున్న రూ 316 కోట్లు ఈ మొత్తంలో చేర్చబడినై ఈ యేడాది కార్పొరేషన్ బస్సుల సంఖ్యను 1,738 నుంచి 1,955 కు పెంచింది గత సంవత్సరపు బస్సు మార్గాల మైళ్ళు 6,167 ఈ సంవత్సరం 7,638 మైళ్ళు కార్పొరేషన్ బస్సుల ప్రయాణీకుల సంఖ్య గత సంవత్సరం 1,352 లక్షల నుంచి ఈ యేడాది 1,535 లక్షలకు పెరిగింది కృష్ణా, పశ్చిమగోదావరి, గుంటూరు డివిజన్లకోసమని ఒక ప్రాంతీయ కర్మాగారం విజయవాడలో ఏర్పాటు చేయ బడింది దూర ప్రయాణీకుల సౌకర్యంకోసం, దూర ప్రయాణ రవాణా

ఏర్పాటు చేయబడింది ముఖ్య ప్రాంతాల ౧ రాష్ట్రపాట ఎక్స్ ప్రెస్ సరి నె
ఏర్పాటుచేయబడినై కూడా రాజధానిలోని బస్సుల విషయంలో కూడా
అభివృద్ధి జరుగుతోంది ప్రమేపీ పాతబస్సుల స్థానే కొత్త బస్సులు ఏర్పాటు
చేయబడుతున్నాయి ఇంకొక్కవమంది అనధికార సభ్యులతో కార్యోచేషనును
ఇటీవల తిరిగి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది

ఇద్దరు సభ్యుల సంఘం — 1958 1961 లో రూపొందించిన జీతాల
విధానాల్లోని లోటుపాట్ల విషయమై కారించేందుకై గత సంవత్సరం
ప్రభుత్వం ఆర్థిక శాఖ ప్రణాళికా శాఖల కార్యదర్శులతో ఒక సమాన్ని ఏర్పాటు
చేసింది ఆ సంఘపు నివేదిక ప్రభుత్వపు ఉత్తర్వుతో సహా సభమంది ఉం
బడితుంది సంఘ నిఫార్సులమూలంగా అదనంగా అయ్యే ఖర్చు ఏడాదికి
రూ 37 లక్షలు ఉంటుంది బడ్జెట్ పై తదుపరి ప్రభావం రూ 24 లక్షల దాకా
ఉండగలదని అన గుతున్నాం అందు తగిన కేటాయింపు చేయబడింది
కొత్త సమస్యలకు తావీయకుండా వున్న లోటుపాట్లను పరిష్కరించటాని
సంఘం మనస్ఫూర్తిగా కృషి చేసింది అందుకు నా సంతోషాన్ని ప్రకటిస్తున్నాను

నష్టపరిహారపు అలవెన్సు — పెద్ద నగరాలకు, పురపాలక నగరాలకు
ప్రస్తుతం పరిమితమైన కాంపెన్సేటరీ అలవెన్సు చెల్లింపు సౌకర్యాలను తాలూకా
ప్రధాన కార్యాలయ నగరాల్లోని ఉద్యోగులకు కూడా వర్తింపజేయాలని
నిర్ణయించబడింది ఈ అలవెన్సు పురపాలక నగరాలలో అమలులో ఉన్న
రేట్లప్రకారం ఇవ్వబడుతుంది ఇందువల్ల ఏడాదికి రూ 10 లక్షలు ఖర్చు
కావచ్చు

కరువు భత్యంలో పెరుగుదల — కరువు భత్యపు రేట్లను
తాత్కాలికంగా పెంచి, ఆ విధంగా తక్కువ జీతాల ప్రభుత్వోద్యోగులకు
సహాయపడే విషయం కొంతకాలంనుంచి ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉన్నది యన్ జీ
టలు పడేపడే కోరుతున్నారు కూడా క్రితం శాసనసభ సమావేశంలో గౌరవ
ముఖ్యమంత్రి ఈ విషయాన్ని పరిశీలించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు ప్రకటించడం
గౌరవసభ్యులకు గుర్తువుతుంది నివాసికి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు 4000
కల్గించని విధంగా ఇందుకు పూనుకోగల ఆర్థిక స్తోమత లేదు
అయినప్పటికీ, ప్రభుత్వం, సానుకూతితో పరిశీలించి రూ 50 ల
దాకా జీతం ఉన్న ఉద్యోగుల విషయంలో రూ 5 ల పెరుగుదలకు, రూ 151
నుంచి రూ 300 ల దాకా జీతాలన్నవారి విషయంలో రూ 6 ల పెరుగుదలకు
సమ్మతించింది కరువుభత్యపు ఈ పెరుగుదల స్థానిక సంస్థల ఉద్యోగులకూ
వర్తిస్తుంది

ఇది 1964 ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీనుంచి అమలులోకి వస్తుంది ఇందుమూలంగా
వెంటనే రూ 184 కోట్లు ఏడాదికి ఖర్చు అవుతుంది దీనివలన Compensatory
allowance తాలూకా కేంద్రాలకుకూడా వర్తింపజేసిండువలన (Two-man
Committee recommendations వల్ల అయ్యే రూ 24 లక్షల ఖర్చుకాక),

రూ 194 కోట్ల ఖర్చు అవుతుంది అంటే రివెన్యూ కాతాక్రింద అనుకున్న
రూ 15 లక్షల మిగులు రూ 179 కోట్లు తరుగుగా మారుతుందన్నమాట
ఇక లోటు రొక్కపు నిలారోకూడా తదనుగుణంగా వుంటుంది పెరుగుదల

ముగింపు - కొరవ సమ్యలకు తెలియూది కాదు— గత సంవత్సరం
అనే సమస్యలతో మనకదురైంది జాతీయ ఆర్థికవ్యవస్థ అనేక కారణాలవలన
స్తంభించిపోతున్న లక్షణాలు గొచరించినై ఇందునుగురించి ప్రణాళికా అజ్ఞాలు
అనుకున్న విధంగా ఎదురు నెరవేలబడేది ఎరిశోధించడానికి ప్రణాళికా సమితి
పూనుకున్నది అయితే ఈ సమస్యలు మననేకాదు, అభివృద్ధి చెందుతున్న అన్ని
దేశాలనూ ఎదుర్కొనేవే కొత్త పరిశ్రమలకు, అదీతర దేశీ పునర్నిర్మాణ కార్య
క్రమాలకు కావలసిన విస్తారపు పెట్టుబడిని పెట్టే సందర్భంలో ఇలాంటివి తప్పవు
అధి వ్యవసాయోత్పత్తికి, పరిశ్రమలకు సహాయపడటానికి, పెట్టుబడి ఏర్పడేట్టు
ప్రోత్సాహం సమకూర్చేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను
తలపెట్టింది అలాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వమూ పూనుకున్నది తగినంతగా వసతులు
లే పోయినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అభివృద్ధి వేగాన్ని యేటేటా మరింత త్వరితం
చేస్తూనే వున్నట్లు ఇప్పుడేగదా తెలుసుకున్నాం సాంఘిక సౌకర్యాలకు,
సమాజంలో పెనుకబడిన ఎగ్గాలవారి సహాయానికి విస్తారంగా ప్రభుత్వం ఖర్చు
పెట్టుతోంది ఏటేటా అన్ని రంగాల్లో చెప్పుకోదగిన అభివృద్ధిని ప్రభుత్వం సాధిస్తూ,
ఒక మెట్టునుంచి ఒక మెట్టుకు ముందుకు సాగిపోతోంది దీనంతకూ కారణం—
అధికార అనధికార సంయుక్త కృషి, పరస్పర సహకారం, రాష్ట్ర అభివృద్ధి,
పురోగతి విషయాలవల్ల సామాన్య ప్రజానీకంతోసహా అందరూ చూపుతున్న
శ్రద్ధాసక్తులు ఇదే సహకార సౌజన్యాలు ఇకముందుకూడా వృద్ధిచెందుతూ
వుంటాయని ఆశిస్తున్నాను అన్ని రంగాల్లోనూ ఉత్పత్తిని అధికం చేయటం
రక్షణ అసరం ఇందుకు సముక్తమైన సంపూర్ణ కృషి కావాలి ధరల పెరుగు
దంను అరికట్టడానికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు అనే విధానాలను అమలంబించినై
అయినప్పటికీ ధరల నివారణకు కీలకమైన విషయం అధికోత్పత్తి ఉత్తర
సరిహద్దుల్లో వైనా పెదిరింపు ఇంకా ఉండవలసింది మనం గుర్తుంచుకోవాలి
నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉండవలసిన అవసరం వుంది దుర్మార్గం, ద్రోహం
తలపెట్టిన దేశంతో వనం వ్యవహరిస్తున్నాం కాబట్టి దేశం సర్వసన్నద్ధమయ్యే
పుంజాలి పూర్వంలోకన్న ఇప్పుడు జాతీయ ఐకమత్యం చాల ముఖ్యం ఆర్థిక
వ్యవస్థలో ఎదురల పొడనూపిన అవసర్యరీతులను ఎదుర్కొని, సత్వర సమగ్ర
అభివృద్ధికై మనం కృషిచేయాలి ముందున్న కర్తవ్యం క్లిష్టమైనట్టిదే కాని
సంకల్పమనది వుంటే, ఎలాంటి ప్రతిబంధకాలనైనా ప్రతిఘటించగలం సోపలిష్టు
విధానపు సమాజాన్ని రూపొందించటం, మన పవిత్ర సరిహద్దులకు భంగం
వాటిల్లకుండా రక్షించటం తన లక్ష్యమని దేశం ప్రతిజ్ఞ తీసుకున్నది ఈ ప్రతిజ్ఞను
వచ్చే యేడాదికూడా శిరసావహిస్తామని మళ్ళీ Pledge తీసుకుందాం శోభాయ
మానంగా సెక్యూలర్ భారతదేశాన్ని అభివృద్ధిపరచటానికి మన సర్వశక్తులనూ

30 21st February, 1964 Presentation of the Annual Financial
Statement (Budget) for the year
1964-65

అంకితం చేద్దాం ఆ లక్ష్యసాధనకు కావలసిన సకల్పశక్తిని, క్రియాశక్తిని
భగవంతుడు మనకు ప్రసాదించుగాక ।

జై హింద్

Mr Speaker — The House will meet again on 26th morning
at 8-30

12 05 p m

(The House then adjourned till Half past Eight of the clock on
Wednesday, the 26th February, 1964)

APPENDIX

Speech of Sri K. Brahmananda Reddy, Finance Minister, presenting the Budget for 1964-65 to the Andhra Pradesh Legislature on the 21st February, 1964

Sir,

I have pleasure in placing before the House the Budget Estimates for the financial year 1964-65

It is usual to preface the remarks on the Budget by a description of the economic trends in the preceeding year. As the Hon'ble Members are aware, the year 1963 was a rather difficult one. Consequent on the Chinese aggression on our northern frontiers, the Government of India declared their policy that all the resources of the Nation should be mobilised to meet the challenge of the aggressor by building our defences, and also by intensifying and increasing the tempo of essential developmental activities contemplated in the Third Five-Year Plan. In fulfilment of this aim, the Union Government had to resort to additional taxation through fresh measures and by increasing the rates of existing taxes, as also the introduction of such measures as Gold Control and Compulsory Deposits and the State Governments had to follow suit. Later on, to mitigate the severity of these measures and to remove the possibility of any adverse effect on production, the Government of India sanctioned liberalisation and modification of some of these measures. A mid-term appraisal of the Plan was also undertaken by the Planning Commission as it was felt that the Third Plan had not made the headway and achieved the targets during the last 2 1/2 years that were originally expected of it. This appraisal revealed that agricultural production all over the country needs to be stepped up and several measures including intensification of the programme for Package Plans have been recommended. The stress now is on impact programmes which would yield immediate results. Minor Irrigation and larger use of fertilisers are therefore, receiving greater attention. The immediate aim is to reach self-sufficiency in food as this has a double advantage—first, in conserving foreign exchange which is required for the import of food-grains to the extent of the deficiency in home production and, secondly, in helping to fight out the inflationary pressures in the economy.

The economic condition in this State has generally been satisfactory. As in previous years, a separate pamphlet on this subject has been supplied to the Hon'ble Members. Briefly stated, as in the other parts

of the country, a slight fall in the production of food-grains is apprehended according to provisional figures. But production of principal commercial crops, such as, oil-seeds, cotton, Sugar cane and tobacco showed a substantial increase during the year. The production of important industries like asbestos, paper, cotton yarn, cement, glass vana-pathy, coal and cigarettes was also higher compared to the preceding year. The Annual average consumer price index numbers for 1963 registered a small rise when compared to the previous year. The labour situation in the State during 1963 was not as satisfactory as it was in 1962. The employment situation however, showed slight improvement and the number of persons provided with employment during 1963 aggregated 28,533 as against 26,079 in 1962, thus representing an increase of 9.4%. There was also a significant improvement in the number of employers using the Exchanges during 1963 as also in the notification of vacancies, which rose from 838 and 35,841 in 1962 to 998 and 38,608 respectively, in 1963.

I shall now deal with the accounts 1962-63, Revised Estimates 1963-64 and Budget Estimates 1964-65.

Accounts 1962-63 —The Accounts of Revenue Receipts and Expenditure for the year 1962-63 reveal a surplus of Rs. 454.04 lakhs, which is mainly due to the non-payment of arrears of interest on loans received from the Government of India for Nagarjunasagar Project. The Capital Outlay for the year was Rs. 34.15 crores and the year closed with a cash balance of Rs. 2.46 crores.

Revised Estimates 1963-64 —The Revised Estimates of Receipts for 1963-64 show an improvement of Rs. 1,069.27 lakhs as compared with the Budget Estimates which is mainly attributable to larger receipts under Income Tax (Rs. 166.80 lakhs), Land Revenue (Rs. 133.48 lakhs), State Excise Duties (Rs. 156.27 lakhs), Taxes on Motor Vehicles (Rs. 118.53 lakhs), Sales Tax (Rs. 266.00 lakhs), Other Taxes and Duties (Rs. 57.24 lakhs), Interest (Rs. 38.92 lakhs), Medical (Rs. 21.36 lakhs), Community Development, etc. (Rs. 20.00 lakhs), Pension Contributions (Rs. 60.38 lakhs), Union Excise Duties (Rs. 65.74 lakhs) and Grants-in-aid from Centre (Rs. 42.05 lakhs). The increases have partly been offset by decreases under Stamps (Rs. 23.91 lakhs), Miscellaneous Social and Development Organisations (Rs. 23.68 lakhs) and other Heads. Credit has been taken for Rs. 15.00 lakhs expected to be received from Neera Shops and Rs. 100.00 lakhs under Sales Tax following Government's decision on the recommendations of Dr. Lokanathan, which were implemented during the course of the year, and Rs. 110.00 lakhs towards additional income from changes in Motor Vehicles Taxation introduced from the beginning of the year.

On the Expenditure side, there has been a net increase of Rs 848.65 lakhs, occurring mainly under interest on loans received from the Government of India, and also on account of the supplementary grants sanctioned during the course of the year.

The Revised Estimates thus reveal a surplus of Rs 230.62 lakhs on Revenue Account.

After providing for a Capital Outlay of Rs 37.53 crores and net receipts of Rs 84.60 crores under Loans, Deposits etc., the year is now expected to close with a cash balance of Rs 1.84 crores.

Details of variations between the Budget Estimates and the Revised Estimates 1963-64 will be found in Finance Secretary's Memorandum on the Budget.

Budget Estimates 1964-65 —The Estimates of Revenue and Expenditure for 1964-65 provide for a total Revenue of Rs 136.00 crores and Expenditure of Rs 135.85 crores, indicating a nominal surplus of Rs 15.00 lakhs. On the Receipts side, an improvement of Rs 695.35 lakhs is expected over the current year's Revised Estimates. Increases are expected to occur mainly under State Excise Duties (Rs 97.47 lakhs), Sales Tax (Rs 120.00 lakhs), Stamps (Rs 26.32 lakhs), State's Share of Union Excise Duties (Rs 38.47 lakhs) and Grants-in-aid from Central Government (Rs 428.83 lakhs), which will be partly offset by decreases under certain other heads. The increases under State Excise Duties and Sales Tax reflect the full effect of new taxation measures introduced during the course of the year 1963-64.

Besides making full provision for normal maintenance of existing services the Budget provides increased grants over the current year's Budget Estimates for maintenance of State Highways (Rs 44 lakhs), Zilla Parishad Roads (Rs 33 lakhs), Medicines and Diet to patients in hospitals (Rs 35 lakhs) and Primary Health Centres (Rs 10 lakhs). In addition, a provision of Rs 24.00 lakhs has been made for implementing the recommendations of the Two-Man Committee. The provision for grants to the various Akademis and the Sports Council has been raised from Rs 5.0 lakhs to Rs 7.0 lakhs. A sum of Rs 20.0 lakhs has been included for house-sites for Scheduled Castes.

Additional provisions aggregating Rs 16.06 lakhs have been included in the next year's Budget towards boarding grants, scholarships, midday meals and building grants for Scheduled Castes, Tribes and other Backward Classes.

It is also proposed that the Government-managed Orphanages may be allowed *per capita* boarding grants at the same rate as in the case of Harijan hostels, etc., and

for the purpose a provision of Rs 50 lakhs has been included in the Budget

Capital Outlay —The Budget provides for a total capital outlay of Rs 34.90 crores in 1964-65

I shall mention some of the principal items here —

Irrigation

	<i>Rs lakhs</i>
1 Nagajunasagar Project	1,000
2 Tungabhadra High Level Canal	185
3 Tungabhadra Low Level Canal	14
4 Rajolibanda Diversion Scheme	25
5 Pochampad Project	100
6 Swarna Project	11
7 Kanupuru Canal	15

Power

8 Upper Sileru Hydro Electric Scheme	200
9 Belimela Dam	50
10 Sisailam Hydro Electric Scheme	300

Industries

11 Andhra Paper Mills	16
12 Andhra Pradesh Industrial Development Corporation	50
13. Contribution to the Share Capital of Co-operative Credit Institutions	65

Miscellaneous

14 Road Transport Corporation	72
15 Construction of District and Taluq Hospital Buildings	25

Loans and Advances —A credit of Rs 8.91 crores has been taken in the Revised Estimates 1963-64 for the recovery of loans and other dues (including fertilizer loans) from cultivators, etc. In the Budget Estimates 1964-65 credit has been taken for a recovery of Rs 16.89 crores under taccavi and other loans (including arrears and fertilizer loans)

On the disbursement side the following are some of the important provisions made in the Budget for next year —

	<i>Rs in lakhs</i>
1 Loans to Municipalities	165
2 Loans to cultivators under Land Improvement and Agriculturists' Loans Act	55
3 Loans to Co-operative Societies and Sugar Factories for purchase of fertilizers	1,990
4 Loans to Co-operative Societies and Land Mortgage Banks	65
5 Loans under Community Development Programme	140
6 Loans under New Well Subsidy Scheme	125
7 Loans to Andhra Pradesh State Electricity Board	1,156
8 Loan Assistance to Panchayat Samithis under Pilot Project for utilization of Rural Man-power	75
9 Advances to Panchayat Samithis for Taccavi Loans	75

Ways and Means —As mentioned earlier, the year 1963-64 opened with a cash balance of Rs 2.46 crores. As a result of introduction of new taxation measures and better collection of arrears and current demands under various heads, coupled with necessary control over the flow of expenditure, it has been possible to keep the account with the Reserve Bank of India under proper check and the year is expected to close with a balance of Rs 1.84 crores. This includes a sum of Rs 1.34 crores which is locked up with the Westminster Bank, London, and is not readily available for immediate use. The receipts and disbursement envisaged in the Budget for 1964-65 will result in a net disbursement of Rs 5.13 crores thereby reducing the cash balance to (—) Rs 3.29 crores at the end of March 1965.

There was a slight change in the borrowing arrangements in the current year as the Government of India decided to issue a Central loan to be shared with all the States instead of allowing States to float individual loans. Andhra Pradesh received Rs 11.0 crores from out of the Central Pool. The Government of India have not yet taken a final decision whether they would follow the same procedure next year or would allow the State Governments to issue separate open market loans. In the meanwhile, credit has been taken for a fresh market loan of Rs 11.0 crores in the next year's Budget. This will be in addition to the market borrowings of the Electricity Board and the Road Transport Corporation which will be exclusively utilised for their own expansion programmes.

Plan outlay —Provision for the State Plan Schemes has been raised from Rs 49.87 crores in the Budget Estimates 1963-64, to Rs. 58.15 crores in the Revised Estimates 1963-64. In addition, the

State Plan provides Rs 5 63 crores in the Revised Estimates for Power Schemes to be met by the Andhra Pradesh State Electricity Board from out of its borrowings and internal resources like Depreciation Fund. The revised plan for 1963-64 thus stands at 63 78 crores.

Additional allotments have been made mainly under the following heads over the original Plan ceilings —

	<i>Rs in lakhs</i>
Agricultural Production	41
Minor Irrigation	283
Major and Medium Irrigation	148
Power	284
Handlooms	20
Education	50

Central assistance for Plan Schemes in 1963-64 is expected to be of the order of Rs 35 90 crores. In addition, Government of India have recently agreed to give accelerated assistance of Rs 13 crores for Power Schemes and Rs 50 lakhs for the Nagarjunasagar Project.

The above figures exclude Centre's share of the outlay on Centrally sponsored schemes amounting to Rs 3 75 crores.

As the Hon'ble Members are aware, the Third Five-Year Plan of the State originally envisaged a total outlay of Rs 305 crores which was subsequently raised to Rs 312 70 crores in order to provide more funds for Minor Irrigation and Soil Conservation Schemes. We expect to be able to spend about Rs 166 22 crores in the first three years, leaving a balance of Rs 146 48 crores, available for expenditure in 1964-65 and 1965-66. For 1964-65 we had drawn up a plan of Rs 72 54 crores which is the minimum necessary for ensuring the achievement of expenditure targets under the Plan. The Planning Commission, however, have advised that in view of the large gap between the Plan Outlays proposed by all the States as well as the Central Ministries for 1964-65 and the resources in sight, it is necessary to reduce the outlay next year and have accordingly pruned the size of our plan to Rs 69 35 crores. As a result of this, the total outlay at the end of 1964-65 would be limited to Rs 235 57 crores, leaving a balance of Rs 77 13 crores to be spent in the last year of the Plan. The position has been carefully reviewed and it has been decided to go ahead with the Plan as originally fixed as it would be very difficult to step up the tempo of expenditure to the extent of Rs 77 13 crores during the final year of the Plan. Provision has accordingly been made in the Budget for Rs 72 54 crores. Central assistance for the next year's Plan, according to present indications, will be limited to Rs 45 05 crores and the balance of Rs 29 49 crores will have to be raised by the State through the usual methods of open market borrowings, better collections of existing taxes and economies in current expenditure, etc.

The above figures do not include Centre's share towards Centrally Sponsored schemes estimated at Rs 6 52 crores.

The position of resources for financing the State Plan Outlay for 1964-65 is as follows —

	(Rs in Crores)
1 Contribution from Revenue	13 55
2 Central Grants for Plan Schemes	8 50
3 Total Resources on Revenue Account	22 05
4 Plan Outlay on Revenue Account	21 90
5 Surplus on Revenue Account (3—4)	0 15
6 Open Market Loans (net)	8 91
7 Share in Small Savings	2 00
8 Miscellaneous Capital Receipts over Non-Plan Disbursements	(—) 4 73
9 Total Capital Receipts in the State field (6+7+8)	6 18
10 Central Loan Assistance	34 55
11 Total Resources on Capital Account	40 73
12 Plan Outlay on Capital Account including Loans and Advances	46 01
13 Gap in Resources on Capital Account (12-11)	5 28
14 Surplus on Revenue Account	0 15
15 Net gap in Resources	5 13
16 Opening Balance	(+) 1 84
17 Closing Balance	(—) 3 29

A separate booklet has been distributed to the Hon'ble Members explaining the progress of the Plan. I shall here mention only a few salient features

Agriculture —Agriculture has been given a high priority after the declaration of National Emergency. As already stated, the aim is to reach self-sufficiency in food with a view to conserving foreign exchange for other essential purposes and also to keep the inflationary pressures under check. It has also been stated that agricultural production registered a slight fall in respect of food-grains only according to provisional figures but the condition of other crops especially commercial crops was satisfactory. Paddy nurseries were affected by pests and diseases and also by blast, gallfly and stemborer in some districts. In Anantapur district, ragi and Rabi jowar were affected by ear head-bug and 50% of tobacco crop was affected in Krishna district. Groundnut was also attacked by red hairy caterpillar in Srikakulam and Nalgonda and by Aphids in Anantapur district. The standing crops in Cuddapah and Nalgonda suffered due to want of rains while they were affected in Nizamabad and Adilabad district due to excessive rains. In Krishna district, the standing crops in lanka lands in Divi taluk were damaged due to floods in Krishna river during the month of September 1963. 20,000 acres of paddy in East Godavari and 50,000 acres in Krishna district were affected due to cyclonic gale which prevailed from 20-10-1963 to 26-10-1963. Barring the above, the

condition of the standing crops during 1963 was generally satisfactory in most of the districts in the State

The progress of agriculture has been given in detail in a separate pamphlet showing the mid-term review of the Plan. However, some of the items and measures taken by the State Government are briefly stated below —

Improved Seed. —It is gratifying to note that nearly 70% of the rice area is covered with the improved varieties as against 15% in the country. By the end of the Third Plan, it is proposed to saturate the entire rice area with improved seeds. In this direction, efforts are made through State Seed Farms to multiply the foundation seed and ultimately supply them to cultivators through registered seed growers and departmental depots. Experiments are also being made on a pilot basis in each district to transfer the responsibility for seed multiplication programme to private enterprises by providing incentives at a lumpsum grant of Rs. 4 per bag of good seed distributed to farmers.

Plant Protection. —Among the pests, the rice stemborer has been a major pest in the coastal districts and has been receiving special attention of the Department of Agriculture. Large scale spraying operations have been conducted with ground equipment as well as with the aid of aircraft. It is also proposed to establish a Research Station at Tenali for evolving improved varieties of rice which would resist this pest. As aerial operations are steadily gaining ground and popularity among the cultivators, Government are examining the question of purchasing a helicopter at a cost of about Rs. 5-10 lakhs to provide dependable service to the farmers especially during epidemics.

Package Programme. —The intensive Agricultural District Programme launched in West Godavari District in 1953-54 is now under implementation in all the 25 Blocks of the district with 100% coverage of selected crops. It will be further intensified during 1964-65 by inclusion therein of a soil testing laboratory, agricultural workshop and water use management. A modified package scheme is also being implemented in 10 other districts covering 150 Blocks of the State in 1963-64 to step up production of rice, jowar, ragi, maize, sugarcane, groundnut, cotton, banana and vegetables covering 40% of the area.

Intensive Dry Farming Scheme. —For increasing the output of crops like jowar, kaola and other millets, pulses, cotton and groundnut in the regions having scanty rainfall, intensive dry farming has also been undertaken in Adilabad and Nantapu districts and it is proposed to extend it to two more districts of Jalgaon and Chidambaram and also to other blocks not covered by the modified Package Programme.

Agricultural University. —The Agricultural University Bill has been passed during the last Session of the Legislature. A complete scheme has been drawn up in consultation with the Government of India which is expected to cost nearly Rs. 15 crores and will be eligible for Central assistance.

A Special Officer has also been appointed for expediting the preliminaries connected with the establishment of the University, which is expected to start functioning from 1964-65 academic year.

Fruit Export Corporation —In order to earn foreign exchange and also to provide export market for Indian fruits such as Bananas, the Government of India have agreed to the setting up of a Fruit Export Corporation and have suggested to the State Governments to subscribe to its share capital. Andhra Pradesh is going to subscribe Rs 2½ lakhs of which Rs 1½ lakh will be provided by the State Government and the balance will be provided by the Co-operative Institutions, etc.

Co operation —The Co-operative movement continued to make steady progress. During the year 1963-64, the Hyderabad Co-operative Apex Bank Limited, and the Andhra State Co-operative Bank Limited, Vijayawada, have been amalgamated into one Bank called the Andhra Pradesh State Co-operative Bank Limited Hyderabad. This will ensure uniform loaning policies in both the Andhra and Telangana regions of the State. In fact the amalgamated Bank has already decided to issue loans on personal security to the extent of Rs 500 in each case to land owners without insisting on security, as also to tenants who were not hitherto getting loans as they had no lands to mortgage.

The State being essentially agricultural, progress in the field of credit has been marked. Short and medium term loans provided to agriculturalists through village co-operatives have been steadily rising and as against loans amounting to Rs 18.74 crores granted during the year 1962-63, it is estimated that credit to the extent of Rs 25.00 crores, Rs 35.00 crores and Rs 45.00 crores respectively, will be provided during 1963-64, 1964-65 and 1965-66.

Long-term loans during 1963-64 were provided by the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank Limited, to the extent of Rs 3.13 crores. During 1963-64, 1964-65 and 1965-66 long-term loans to the tune of Rs 4.30 crores, Rs 5.15 crores, Rs 6.00 crores respectively, are expected to be provided. In addition to these normal loaning operations, the Andhra Pradesh Co-operative Central Land Mortgage Bank has prepared schemes for the provision of long-term finance for the reclamation of lands under the Kurnool—Cuddapah Canal, the Kallan and the Jagannadasagar Projects. It is expected that these schemes will come into operation during 1963-64. Besides these schemes, the Bank is also investigating the possibilities of advancing reclamation loans in other project areas.

The programme of having one Land Mortgage Bank for each taluk is also expected to be fully implemented during the Budget year.

Co-operative Farming is a field which calls for special attention. So far 91 Co-operative Farming Societies (33 Joint Farming Societies and 58 Collective Farming Societies) have been registered. Of these, 28 Societies have commenced agricultural operations. Rs 3.30 lakhs in the Annual Plan for 1963-64 and Rs 6.60 lakhs in the Annual Plan for 1964-65, have been provided towards the share of the State Government. During 1964-65 it is proposed to organise 77 Societies in pilot areas and 71 Societies in non pilot areas.

Special attention is being paid to the welfare of weaker sections of the community through co-operative societies specially organised for them. For this purpose a sum of Rs 13.47 lakhs has been provided.

in the annual plan for 1964-65 for assistance to Societies of Rickshaw-pullers, Washermen, Taxi-drivers and Fishermen and Forest Coupe Societies

A special provision of Rs. 5 lakhs has also been made for advancing loans to Tappers' Co-operative Societies

Andhra Scheduled Tribes Co-operative Finance and Development Corporation —A Corporation consisting of both officials and non-officials was started in 1955-57 with its headquarters at Visakhapatnam to protect the tribals from exploitation by private parties who used to purchase the minor forest produce from the tribals at very low rates and sell to the tribals their domestic requirements at abnormal rates. The Government have invested Rs. 20 lakhs as share capital. 15 Primary Marketing Societies have been set up at different places and are affiliated to the Corporation. Their main functions are to purchase and supply at fair prices the domestic requirements of the tribals and to purchase the entire minor forest produce and their surplus agricultural produce and to grant assistance in the form of (a) share capital loan (b) emergency loan and (c) surety loan. Government have issued orders for the extension of the activities of the Corporation to the Telangana area during the year 1963-64 at a cost of Rs. 50,000.

Progress of Consumer Co-operative Stores —The Consumers Co-operatives continued to make progress during 1963-64. So far, 15 Central Co-operative Stores have been organised and efforts are being made to consolidate these Stores. Besides these Central Stores, 21 Government Employee Stores have also been organised by the State Government. These Consumers Stores are intended not only to help Government Servants with fixed incomes to secure consumer goods at fair prices but also help to hold the price line. Although, there have been teething troubles in the operation of both the Central and State sponsored schemes, their managerial and operational defects are being got over through special efforts. Efforts are also being made to link the Consumer Co-operative Societies with the Marketing Societies. The Andhra Co-operative Marketing Federation has undertaken to make bulk purchases from producers of essential commodities like rice, pulses, chillies and salt so that they may be supplied to the Consumers Stores at competitive rates. A special scheme is being drawn up so that the Federation may make these bulk purchases through District Marketing Societies and to supply them to the nearest Consumers Stores, thereby reduce the transport charges and thus make the articles available to the members at fair prices.

The facilities offered by these stores are now proposed to be extended to employees of Local Bodies also and a provision of Rs. 10.50 lakhs has been made next year for assistance to these Bodies for making necessary trade deposits on behalf of their employees.

Deposits of Local Bodies —The Municipalities and other Local Bodies are, under the existing rules, required to keep their funds with the State Treasuries which do not normally earn any interest. A question has been frequently raised whether these Local Bodies should be permitted to withdraw their funds from the State Treasuries and re-invest them in securities or with banks in order to earn some interest. The

amount involved happens to be very large and its sudden withdrawal from the treasuries is likely to cause serious dislocation of Government finances. The release of these funds can, therefore, be thought of over a period of years and according to a properly phased programme. Finance Department will work out the details in consultation with the concerned Departments and the Municipalities and Local Bodies will be permitted to withdraw their funds according to the programme and re-invest the same with Co-operative Banks which will also have the advantage of enabling the Co-operative Banks to borrow and disburse more funds for Rural development.

CIVIL SUPPLIES DEPARTMENT

Rice Procurement Scheme — With a view to building up buffer stocks of rice in the country and meeting consumption needs in the current year, the Government of India decided to continue procurement of rice during the year 1964. In pursuance of the above decision, the State Government have undertaken to procure at least 2½ lakh tons of rice during the year 1964 at the controlled rates fixed by the Government of India under the Rice (Andhra Pradesh) Price Control Order, 1963.

Industrial development — During the year, good progress has been made by the Heavy Electricals Project and the Synthetic Drugs Project. Civil Works are under construction and a considerable portion of the staff required has been recruited and is under training. As a result of the effort made by the State Government to have more Central Industrial Projects located in our State, Government of India have decided to locate the Defence Electronics Factory and a unit of the Hindustan Machine Tools in our State. A major portion of the land required for these two units has already been acquired and handed over to these units, free of cost, by the State Government. A proposal for establishing a factory for making coal-mining equipment in our State is under the Central Government's consideration.

Honourable Members are aware of the efforts that are being made by the State Government to get a steel plant located at Vizag. Visakhapatnam offers a suitable location for the project. For meeting the water requirements of the Steel plant, the Raiwada Reservoir Scheme has been investigated and the project report sent to the appropriate authorities. A similar report on the Meghadri Gedda scheme is under preparation and would be sent to them soon. The location of this large project in our State is expected to stimulate the growth of a large number of ancillary small-scale industries throughout the State.

There has been progress in some of the major projects licensed in the private sector. The State Government have been following the progress made by each of these units licensed and have been extending the necessary facilities to speed up the implementation. So the spinning mills which were licensed in the recent past are expected to be established now. During the year, 21 licences were secured for locating industries in the State, among which are licences for the manufacture of power looms, welding electrodes and seamless tubes. One new forge unit and one cement plant have also been given draft licences.

The Corporations set up by the State Government some time back to sponsor industries have also had an eventful year. The Andhra Pradesh Industrial Development Corporation has recently concluded foreign collaboration agreement with a Japanese Firm for a Ball Bearings Project. The Corporation has also extended several financial facilities to the new industries coming up in the State. During last year, they have under-written shares to the extent of Rs 62.2 lakhs in 6 companies and have guaranteed deferred payment to the extent of Rs 468 lakhs.

The Small scale Industrial Development Corporation has had another year of service to the small-scale industries. They have so far given loans to the extent of Rs 2,07,814 to small-scale industries and have invested an amount of Rs 5,77,131 towards equity participation in five industrial concerns. They have also been managing raw-material depots which supply the essential raw material to various small scale industries.

The Mining Corporation has had another year of profits. They have made a profit of Rs 5.79 lakhs during the year 1962-63 and declared a dividend of 6 per cent. The Corporation proposes to set up mining of iron ore in Kurnool and Anantapur Districts and prospecting of manganese and graphite deposits in the State. The Mining Corporation is also going to set up a cement factory at Bonakallu in Khammam District. Substantial progress has been made in setting up a unit for manufacture of mica insulating bricks, lime calcination plant and a clay washing plant.

The State Finance Corporation during the year 1962-63 has issued loans to the extent of Rs 8.05 lakhs. It is expected that by the end of this year, 1963-64, their total outstandings would be about Rs 25 crores.

The expansion programme of Andhra Paper Mills, which contemplates the setting up of a new mill with a capacity of 60 tons, is being implemented. The bulk of the machinery has been received and civil works are in progress. Meanwhile Government have been exploring the possibilities of securing participation of private capital in this project on suitable terms so that the funds so saved could be utilised for other industrial enterprises. Several suggestions have been received in this connection and are under consideration of the Government.

The progress of the two fertilizer projects to be set up in the private sector at Kothagudem and Visakhapatnam has been rather slow. It is expected that the parties concerned would take necessary steps to speed up the progress during the coming year. The State Government have also agreed to extend guarantees to the Industrial Development Corporation for under writing the capital issue of the Coromandel Fertilisers Ltd. at Visakhapatnam upto Rs 75 lakhs.

Some of the Co-operative Sugar Factories set up recently have not been making enough progress mainly on account of the difficulty of obtaining cane. However, conditions have improved and three or four sugar factories are crushing to the full extent of their installed capacity now. There have been several applications from the ryots in various

districts for locating new Co-operative Sugar Factories in their areas. The State Government have so far recommended to Government of India six applications.

With a view to ensuring adequate yarn supplies at reasonable prices to Handloom Weavers, State Government have already set up three Co-operative Spinning Mills, which are working well now. One of them had incurred losses last year, as a result of the action taken by the Government, the Mill is now making profits. Government have decided in principle to establish six more Co-operative Spinning Mills in Nellore, East Godavari, Chittoor, Cuddapah, Anilabad and Krishna District.

It has also been decided to provide necessary funds, as and when required, for subscribing to the share capital of the Spinning Mills and Sugar Factories in the co-operative sector which may be set up next year.

In the light of this survey, hon. Members would appreciate that there has been a marked increase in industrial activity in the State and that this trend is likely to continue.

In order to advise the State Government on matters relating to the establishment and promotion of large-scale industries, the Government constituted an Advisory Committee with the Chief Minister as Chairman, on which some prominent members of the House are represented. The Committee suggested that the Government might consider the desirability of disposing of their holdings in industries in which they do not have a controlling interest. The intention is that the amount so realised might be utilised for the promotion of new industries in the State. As a first step in this direction, the Government have decided to sell away their investments in industries located outside the State and to make the funds available to the Industrial Development Corporation for promotion of specific projects. The Government are also considering the question of disposing of their minority holdings in undertakings in the State, e.g., the Azam Jahi Mills.

It has repeatedly been represented to the Government that the high power tariff in the State is one of the factors militating against the growth of industry. It has, therefore, been decided to offer concessional power rates to new industries established in the State for an initial period of about three years. It is also proposed to acquire substantial areas of land in different parts of the State and to develop them by the provision of roads, water supply and power with a view to allotting sites in those areas to new industries. Government hope that these measures will result in accelerating the pace of the State's industrial growth.

Rural Industries Projects —The three Rural Industries Projects in the State at Nalgonda, Narsaraopet and Ananthapur which are being established with a view to bringing the benefits of planning within the reach of the rural folk have been inaugurated in April 1963. After completing a rapid survey of the potentialities of the project areas, certain schemes have been formulated and approved by Government for implementation in the projects area, of which mention may be

made of the following —(1) Scheme for establishment of one General Engineering Workshop, (2) Scheme for the training of artisans in improved technology, (3) Scheme for supply of improved tools and equipment to village artisans and (4) Scheme for the establishment of a Dye House and Design, Extension Centre in each of the Projects

As it is the intention to implement the Rural Industries Projects primarily through non-official agency to develop local leadership, adequate administrative and financial powers have been delegated to the State Level Advisory Committee and Project Implementation Committees, which have since been redesignated as State Rural Industries Projects Committee and Rural Industries Project Committee, to ensure smooth and speedy implementation of the Schemes in the Projects

Development of Film Industry —With a view to developing the film industry at Hyderabad as a part of the general industrial development of the State and encouraging production of Telugu films which, for lack of facilities here, are now being produced outside the State, the Government have decided to offer facilities to the industry for production of films in the State for establishment of studios by acquiring land for the construction of studios and also financial assistance by way of loans which would be free of interest for first two years. Annual cash awards are also to be given to the future, documentary, children and education films. Necessary funds will be provided for this purpose during the course of the next year.

Irrigation —The execution of the Major, Medium and Minor Irrigation Projects is in good progress. On the Minor Irrigation programme, tempo has been built up on a high scale. Investigation and execution has been accelerated. The Government of India, Ministry of Food and Agriculture have also been requested to consider the question of raising the ceiling for treating a scheme as minor irrigation scheme from Rs 10 lakhs to Rs 15 lakhs. If this is agreed to by the Government of India, the minor irrigation programme will receive further impetus. The programme is so planned that the benefits are spread over all the districts in the State. One important feature is the fillip given to public participation through Panchayat Samithis, Village Panchayats and Ayacutdars who are given special facilities for participation in the execution of works in their area.

Nagarjuna-sagar Project —In the Second Plan as well as the Third Plan of Andhra Pradesh, we were unable to allocate adequate funds for development heads like Education, Health, Communications, Welfare of Backward Classes, etc., due to the fact that a sizeable portion of the total Plan Outlay had to be earmarked for the Nagarjuna-sagar Project. We shall be spending nearly Rs 90 crores on this project by the end of the Third Plan and may have to provide another Rs 50 crores during the Fourth Plan in order to complete the first phase. Some of the other States also seem to be facing a similar situation on account of large Irrigation and Power projects which they have started. Another serious drawback about these large projects is that they take several years to complete and even then without adequate returns. Therefore, the State Government have to make large provisions during the period of their construction not only for payment of

loans but also for the interest charges which are quite heavy. This is naturally putting considerable strain on the resources of the States both on Revenue and Capital accounts. Our Chief Minister, therefore urged, at the last meeting of the National Development Council held in December, that relief should be provided to the State Governments by the Centre by taking over the responsibility of financing such projects outside the States' Plans. Other Chief Ministers lent their valuable support to this view. The matter is receiving sympathetic consideration of the Government of India.

Pending final settlement of this issue, the Government of India have been requested to postpone the recovery of interest on the Central loans for Nagarjunasagar Project.

Power —The Government transferred to the Andhra Pradesh State Electricity Board with effect from 1-4-1953 all the projects except those having an inter-State aspect or connected with river-water dispute. Among the continuing schemes which are Government works, all the six units under Machkund Hydro Electric Scheme were installed before the end of the Second Plan and are generating power. The contour channel has recently been commissioned thereby increasing the generating capacity by about 20 M W. The Tungabhadra Hydro Electric Scheme and Tungabhadra-Nellore Hydro Thermal Scheme comprise the installation of 8 Hydro sets of 9 M W each, 4 sets at the Dam Power House and 4 sets at the Canal Power House (Hampi) and 30 M W Thermal set at Nellore. Of the Hydro sets of 9 M W each, 4 had already been installed during the Second Plan period and work on the remaining 4 is now in an advanced stage of progress. Two of the above 4 units will be commissioned during 1963-64 and the remaining 2 early in 1964-65. Civil Works relating to the Upper Sileru Hydro Electric Scheme are progressing according to schedule and order for plant and machinery has been placed under Swiss Credit. An amount of Rs. 150 lakhs is provided in the Revised Estimate 1963-64 for the Balmela Dam which is a joint scheme of Andhra Pradesh and Orissa Governments executed by the Balmela Control Board.

Among the continuing schemes pertaining to the State Electricity Board, the Tungabhadra Nellore Hydro Thermal Scheme envisages the installation of a 30 M W set at Nellore which is expected to go into service by June 1964. The 132 K V Hampi Gooty-Cuddapah line has since been commissioned.

The Telangana Hydro Thermal scheme is making good progress and the major portion of the work in respect of Hussainsagar Boiler is completed and the boiler is expected to be commissioned by March 1964. The Ramagundam Boiler foundation works were completed and the erection work was commenced in December, 1963. Among the new schemes, work on the Kinnerasani Project is going as per schedule. The preliminary civil works pertaining to Kothagudem Thermal Station have been completed and a letter of indent order was placed on M/s Mitsui, Japan for manufacture, erection and commissioning of the boilers and ancillary equipment. As regards the Turbo Generators a letter of indent order was placed on M/s Hitachi Ltd, Tokyo, Japan for manufacture, erection and commissioning of the Generators. Equipment for the installation of 60 M. W set at Ramagundam is being

procured under Bulk Purchase by the Central Water and Power Commission. Two 10 M W Gas Turbo sets are to be installed at Erragadda to relieve the power shortage in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad and one of the two was commissioned on 26-1-1964.

Rural Electrification — During the first two years of the Third Plan the total number of villages electrified was 1077 (844 in Andhra region and 233 in Telangana) 35 more villages (45 in Andhra and 41 in Telangana) were electrified upto the end of December, 1963.

Development of Minor Ports — Government have constituted the Andhra Pradesh Minor Port Development Board consisting of both officials and non-officials for advising the Government on the development of minor ports in the State. Recently, Government have approved the proposals of the State Port Officer, Kakinada for the purchase of three dredgers for the ports of Masulipatnam, Kakinada and Krishnapatnam at an estimated cost of Rs. 19.50 lakhs, the expenditure being met from the State Budget pending sanction of loan assistance from the Government of India.

Other Development accounts — Apart from Agriculture and Industry the other development needs like Education, Health Services, Communications, etc., have been receiving adequate attention both under the Plan and the non-Plan heads. The Education Budget, for instance has grown from Rs. 17.35 crores in 1960-61 (Accounts) to Rs. 25.93 crores in 1964-65, which includes an additional grant of Rs. 1.0 crore under the head Grants-in-aid to Zilla Parishads and Panchayat Samitis for Primary and Secondary Education.

Similarly expenditure on Medical and Health Services which amounted to Rs. 7.56 crores in 1960-61 (Accounts) is being stepped up to Rs. 10.18 crores in 1964-65.

The provision for maintenance of communications under Government and Zilla Parishads has been raised to Rs. 5.00 crores as against Rs. 3.38 crores in the actuals for 1960-61. This is in addition to the construction grant for roads which is fixed at Rs. 4.03 crores in the next year's Budget.

Hon'ble members are aware that the bridge at Rangapur over Krishna river had been opened for traffic. Bhadrachalam, Vasishta and Godavari bridges would be completed during the course of the year. After discussions which our Public Works Minister had with the concerned at the Centre, Government have decided to place at the disposal of the Railway Ministry one crore of rupees as our share for the construction of 18 ft. bridge over Godavari at Rajahmundry town.

Agriculture, Animal Husbandry and Co-operation put together will receive an allocation of Rs. 10.14 crores in 1964-65 as against Rs. 6.28 crores at the end of the Second Plan. This is in addition to the efforts made for increasing agricultural production through Community Development Programmes for which Rs. 6.43 crores have been provided next year.

The expenditure on amelioration of Scheduled Tribes, Castes, etc., in 1960-61 amounted to Rs. 3.64 crores against which the provision in the next year's Budget stands at Rs. 4.20 crores.

Other development heads have also received similar attention and the Budget for next year provides for substantial increases over the previous figures

The development programme for next year also includes the following special grants —

(1) It is proposed to establish a Central Jail in the Rayalaseema area. The estimates of buildings and other requirements are being worked out. In the meanwhile, a token provision of Rs 1 lakh has been made in the Budget which will be utilised for the acquisition of site and other preliminary expenses. Additional funds will be provided during the course of the year depending on the progress of work.

(2) In keeping with the established policy of Government, it is proposed to open 5 or 6 new Fire Stations during the year and a sum of Rs 5 lakhs has been provided for this purpose.

(3) In order to strengthen the field staff which is necessary for adequate protection of the valuable forests, particularly in the Telangana area, it is proposed to spend Rs 5 lakhs additionally for reorganising and strengthening the establishment and necessary provision has been included in the next year's Budget.

(4) Another Rs 5 lakhs have been provided as assistance to Municipalities for development works, such as roads, etc., in their areas.

(5) There is also a proposal to provide facilities for training in Textile Technology by starting an independent institute of Textile Technology or by instituting Textile Diploma Course at one or more of the Polytechnics in Andhra Pradesh State. The economics and other relevant details of both the alternatives are being worked out and a decision will be taken by Government after examining the details. Meanwhile, a provision of Rs 5 lakhs is being included in the Budget for this purpose.

Social Security Measures — For some time past, the question of providing social security to the economically backward sections of the community has been engaging the attention of Government. This matter also came up for discussion at the State Finance Ministers' Conference held in New Delhi in November 1963. The State Government recently announced the following social security schemes, the expenditure on which annually will exceed a crore of rupees.

Old Age Pensions — Hitherto a limited amount of about Rs 3 to 4 lakhs was being provided in the Budget on this scheme for granting pensions to persons who are 65 years of age and above and who are in a destitute condition. Government have decided to increase the provision to Rs 25 lakhs from the Budget for next year and also lowered the age limit from 65 to 60 years in the case of physically handicapped destitutes. With a view to expeditious disposal of application for Old Age Pensions, powers for sanctioning these pensions have been delegated to the Collectors. Government have also given full discretion to the Collectors to relax any provision of the Old Age Pension Rules in deserving cases.

Educational Concessions -Girl students studying upto 8th Standard in the Andhra region are now enjoying exemption from payment of school fees. This concession has been extended to the girl students in the Telangana region also from the current academic year 1963-64. Similarly girl students studying in the 9th to 12th classes in Government school as well as schools under Local Bodies and Private management have been exempted from the payment of tuition fees from the academic year 1964-65 irrespective of caste, community, creed or the financial status of their parents. The grant of these concessions will result in additional expenditure of Rs. 20 lakhs next year.

Government have also decided to extend the concession of paying half fee to the students of all sections of the community irrespective of caste or creed the income of whose parents is below Rs. 1,500 per year. So far only students belonging to the backward communities were eligible for this concession. This is likely to cost about Rs. 40 lakhs.

Government have also decided to increase the provision for the grant of merit scholarships to Higher Secondary classes by Rs. 10 lakhs. This will enable the Education Department to grant a larger number of scholarships approximating 10,000 in the 9th to 12th classes.

The provision for scholarships in the Technical Colleges and Polytechnics will be increased to Rs. 5 lakhs per annum.

Provision for grant of loans to students in Engineering Colleges and Polytechnics, Medical, Agricultural and Veterinary Colleges will be increased by Rs. 2 lakhs for the first two categories every year for a period of 5 years, and by Rs. 1 lakh each for the next 4 years in the case of the latter two categories.

Provision for taccavi loans in 1964-65 has been increased from Rs. 55 lakhs to Rs. 75 lakhs. It has also been laid down that in the case of small peasants owning two acres of wet land or five acres of dry land or less, the loan shall be granted free of interest but the maximum of such interest free loan shall not exceed Rs. 200 in any individual case. About Rs. 50 lakhs are expected to be advanced in this manner.

Provision for opening maternity centres has been increased from Rs. 0.75 lakh to Rs. 3 lakhs next year so that 20 such centres may be opened at the rate of one in each district.

A sum of Rs. 10,000 will be made available to the Commissioner of Labour for supplying artificial limbs to physically handicapped workers coming under the purview of the Workmen's Compensation Act.

Rehabilitation of Goldsmiths —The State Government have constituted an Advisory Committee under the Chairmanship of the Minister (Labour and Transport) for considering various measures for rehabilitation of goldsmiths. The measures taken so far include giving priority treatment for the absorption of unemployed goldsmiths in the State through Employment Exchanges, grant of free education facilities upto 12th standard and, in addition, a book allowance of Rs. 20 per annum to children of goldsmiths whose annual income is

below Rs 1,800 and sanction of a sum of Rs 25 lakhs as grants and loans for starting small-scale industries in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The Government of India have granted a loan of Rs 20 lakhs out of which the State Government have sanctioned Rs 10 lakhs for the grant of loans and Rs 4 lakhs for supply of sewing machines to goldsmiths on loan basis. Out of the balance of Rs 6 lakhs, the following schemes are proposed to be started —

- (1) Cast Iron Foundry at Vijayanagaram
- (2) All Steel Agricultural Plant in West Godavari District
- (3) Tin Balcksmithy Unit at Cuddapah
- (4) Survey Instruments at Warangal
- (5) Fancy Articles, Jewellers and Silver Filigree Works at Karimnagar

Recently the Government of India have agreed to grant a further loan of Rs 10 lakhs for the rehabilitation of goldsmiths

Liberalisation of Family Pension Rules —The Government of India have with effect from 1-1-1964 introduced a Revised Family Pension Scheme for the Central Government employees. The Family Pension granted under this scheme is tenable for the lifetime of the widow unless she remarries. In case of death of the widow, the minor children are also eligible for the Family Pension till they attain the age of 18 years. A third feature of this pension Scheme is that its quantum does not depend on the length of service and amount of service pension of the deceased but has been connected to the pay drawn by the employee and fixed at a certain percentage of the same according to the various pay ranges. The Family Pension can be granted to the survivors of an employee who puts in a regular minimum service of one year. The State Government have adopted the above scheme for the State employees which will be an important measure of social security to the dependents of deceased Government servants especially those who die in harness without having had the opportunity to make adequate provision for their families.

The Government have also decided to fix the minimum amount of service pension at Rs 15 p m for all pensioners retiring after 1-1-1964 and extend the benefit to existing pensioners also in case pension plus dearness allowance works out to be less than Rs 15 p m. These concessions are likely to result in an additional expenditure of Rs 20 lakhs.

Flood and Famine Relief Measures —In October 1963, there were heavy rains in the Districts of Visakhapatnam, East Godavari, West Godavari, Krishna and Guntur and considerable damage was caused by floods in the Budameru, Thammleru, Yarrakalava and other rivers and drains. Government immediately came to the succour of the victims and spent large amounts to give them immediate relief by way of supply of food, clothing, etc.

Several roads and irrigation sources in the above districts were damaged by floods and the following amounts have so far been sanctioned for repairs to minor irrigation sources —

	Rs
Nellore District	1,50,000
Visakhapatnam District	6,00,000

Proposals for repairs to roads and irrigation sources in the Districts of Guntur, West Godavari and East Godavari have been received and they are under consideration. In addition to the amounts spent from the State Exchequer, a sum of Rs 15 000 was sanctioned from the Prime Minister's National Relief Fund for the relief of flood victims in the five districts affected by heavy rains of October 1963.

The following amounts have been sanctioned towards special loans for the amounts have been sanctioned towards special loans for the reclamation of sand-cast lands —

	Rs
Guntur District	2,20,000
Krishna District	1,00,000

A proposal for sanction of special loans for supply of bull-dozers for the reclamation of sand-cast lands in Visakhapatnam District is under consideration of Government.

Liberalisation of Rules regarding grant of remission of Land revenue — There were two sets of rules governing the grant of remissions of land revenue in the Telangana and Andhra regions. In pursuance of the general policy of Government to bring about unification of laws and rules in the two areas, a uniform set of rules regarding the grant of remission has been sanctioned by the Government extending the more liberal provisions of the Andhra rules on the subject to the Telangana area. Some of the provisions of the rules obtaining in Andhra area have been further liberalised and made applicable to both the regions.

Development of Fisheries — Two Apex Fisheries Central Co-operative Societies are functioning, one in Andhra and the other in Telangana area, with the object of promoting development of fish industries on modern lines. They enter into contract with any Society or individual for the purchase and sale of fish and fish products, undertake manufacture of fish by-products and fishing implements and provide subsidiary work to fisherman. Government have sanctioned Rs 3 lakhs as working capital loan to the two Societies, besides giving subsidy towards cost of departmental staff, etc.

The mechanisation of fishing and establishment of fishing harbour at Kakinada is the principal programme in the Plan for the development of marine fisheries. This scheme has made sufficient headway and Government have already sanctioned Rs 4.70 lakhs for improvement to the quay wall in the existing Military docks and for providing water facilities at Kakinada harbour.

The off-shore Fishing Station of Government of India has already conducted experimental operation off Visakapatnam and found good fishing grounds apart from those at the mouths of rivers Mahanadi, Godavari and Krishna. The question of establishing a Deep Sea Fishing Corporation either with foreign collaboration or with the local resources in the public sector or by extending financial assistance to private enterprises is under consideration of Government of India. The Corporation is likely to procure 3,000 tons of additional fish which is expected to earn foreign exchange to the tune of Rs 15 lakhs and provide better employment opportunities to the fishermen class.

Rural Drinking Water Supply —The Government of India have decided that all villages in the country should be provided with adequate drinking water supply facilities by the end of the current Plan. The entire provision of Rs 35 crores under the Local Development Works Programme was, therefore, earmarked by the Government of India exclusively for Drinking Water Supply Schemes. This State is eligible for about Rs 4.5 crores based on the population for the period of Third Five-Year Plan. The Government of India have allotted Rs 1.15 crores during the first three years and it is expected that an amount of at least Rs 1.0 crore would be allotted to this State during 1964-65. Therefore, an amount of Rs 1 crore is proposed in the Budget for 1964-65 under the Programme. During 1962-63, out of Rs 41.0 lakhs allotted, Rs 40.20 lakhs was actually spent.

The Government of India have stated that it is not possible to provide separate amount to sanction costly Protected Water Supply Schemes and suggested that the provisions under Local Development Works Programme and under Health sector might be utilised for this purpose. During the year 1963-64, an amount of Rs 5 lakhs under Local Development Works Programme and Rs 15 lakhs under Equalisation Grant has been set apart for Protected Water Supply Schemes and 206 schemes at an estimated cost of Rs 93.10 lakhs covering a grant of Rs 61.57 lakhs were sanctioned and grants were released to an extent of Rs 20 lakhs. An amount of Rs 17.81 lakhs was sanctioned as loan, out of which Rs 6.6 lakhs were released during 1963-64. A minimum amount of Rs 41 lakhs is required during 1964-65 for completing the spill over Protected Water Supply Schemes sanctioned during the year 1963-64. This amount is proposed to be met from the provisions under the Local Development Works Programme and Equalisation Grant.

Housing —Housing is as important as any other social security measure in a Welfare State. A provision of Rs 58.51 lakhs has been made in the revised Third Five-Year Plan with a view to constructing at least 6,000 dwelling units of various types. During the first three years, as many as 4,950 units would have been constructed at a cost of Rs 146.92 lakhs. Of the balance amount, Rs 51.21 lakhs is proposed to be spent next year in constructing 566 more houses. So far 2,771 plots have been developed for the purpose of constructing low cost houses.

The Schemes underimplementation fall under different categories such as —

- (a) Subsidised Industrial Housing,
- (b) Low Income Group Housing,
- (c) Village Housing,
- (d) Slum Clearance,
- (e) Sweepers' Housing,
- (f) Middle Income Group Housing,
- (g) Rental Housing,
- (h) Land Acquisition and Development for Housing

The last three schemes are financed outside the Plan from the funds made available by the Life Insurance Corporation of India. So far the Life Insurance Corporation has allotted Rs 436.46 lakhs. Of this amount, the provision for the current year is Rs 16 lakhs. It is hoped that the Life Insurance Corporation would provide more funds in the remaining two years of the Third Five-Year Plan and thereby assist the State Housing Board in accelerating its progress under various schemes.

Government have also taken sufficient steps to provide housing for the police. Since the formation of Andhra Pradesh a sum of Rs 258.85 lakhs has been spent on Police Housing. This Scheme is financed out of loans advanced by the Government of India. It is proposed to request the Ministry of Home Affairs to provide at least Rs 10 crore every year from next year for providing more houses to the Police under this scheme.

A separate paper explaining the Housing Schemes in detail has been circulated to the Hon'ble Members.

Road Transport Corporation — The Road Transport Corporation has been making steady progress. Its capital at charge now stands at Rs 10.04 crores as against Rs 8.88 crores at the end of last year. This includes Rs 5.55 crores found by the Corporation from its internal resources. During the year, the Corporation has increased its fleet strength from 1750 to 1950 in order to cater to a route mileage of 7058 as against 6167 last year. The number of passengers carried by the Corporation buses has risen from 1352 lakhs last year to 153 lakhs in the current year. A regional workshop is being established at Vijayawada to attend to the needs of Krishna, West Godavari and Guntur Divisions. In order to help long distance passengers, some long distance routes have been opened and the Corporation has also introduced night Express services connecting some important points in the State. The fleet of houses operating in the metropolises is also being improved by gradually replacing the old buses by new ones. The Corporation has been reconstituted recently with a larger element of non-officials on its Board.

Two-Man Committee — It will be recalled that the Government had set up last year a committee consisting of the Finance and Planning Secretaries to go into the question of anomalies which were stated to

have crept into the pay structures evolved in 1958 and 1961. The Report of the Committee together with Government's Order thereon will be placed on the table of the House. The recommendations of the Committee would ultimately involve an additional commitment of Rs. 37 lakhs per annum. The immediate effect on the Budget is, however, expected to be about Rs. 24 lakhs for which necessary provision has been made under appropriate heads. I am glad to mention that the Committee has made a sincere effort to remove the disparities and anomalies as far as this could be done without creating fresh problems.

Compensatory Allowance — It has also been decided to extend the existing concession regarding payment of Compensatory Allowance now limited to the large cities and municipal towns to the employees working at Taluk headquarter towns also at the rates, etc., applicable to municipal towns. This is estimated to cost about Rs. 10 lakhs per annum.

Increase in Dearness Allowance — The question of providing relief to the low paid Government employees in the shape of temporary increase in the rates of Dearness Allowance has been engaging the attention of Government for quite some time. There have been persistent requests from the N.G.Os. also. Hon'ble members may recall the statement of the hon'ble Chief Minister on the floor of the Assembly at its last sitting that he was prepared to consider the matter. Though the limited financial resources available with the State do not permit the Government to take on the commitment without detriment to other development activities, still the Government took a sympathetic view and decided to allow an increase of Rs. five in the case of employees drawing salaries upto Rs. 150 and of Rs. six in the case of employees drawing between Rs. 151 and Rs. 300.

This will take effect from the 1st of April 1964 and will involve an immediate commitment of Rs. 1.84 crores per annum which together with extra expenditure of Rs. 10 lakhs on Compensatory Allowance (excluding Rs. 24 lakhs expenditure under two-man Committee recommendations) will convert the surplus of Rs. 15 lakhs into a deficit of Rs. 1.79 crores on Revenue Account with a corresponding increase in the negative cash balance.

Conclusion — As the Hon'ble Members are aware, the year which has ended was full of problems. Due to various reasons there were signs of stagnation in the national economy and a mid-term appraisal was made by the Planning Commission to investigate into the causes of this phenomenon and as to why the targets fixed under the Plan could not be reached as expected. It must be borne in mind that the problems we are facing are not peculiar to us but are common to all developing economies and are attendant upon the investment of large capital to build up new industries and other Nation building activities. Various measures have been taken by the Central Government for stepping up agricultural production and for giving relief to industries and for encouraging capital formation. Corresponding action has been taken by the State Government as well in all these directions. In spite of the limitation on resources, the State Government has maintained the tempo of developmental activities over

the years as we have just seen and are spending large sums on Social Services and aid to backward classes of the community. It is gratifying to note that the State has been making significant progress in all directions and going from strength to strength every year. This has been made possible by the joint efforts and close co-operation of officials and non-officials and the enthusiasm evinced by the common man in the development and progress of the State. I am fully confident that the same spirit of co-operation and mutual good-will will continue to prevail in the years ahead. An all out effort has to be made now to increase production in all sectors of the economy which is the prime need of the hour. Though the Central and State Governments have adopted several measures for checking the trend of rising prices, in the ultimate analysis, it is increase in production which is the most potent factor in the control of prices. We have to realise that the Chinese threat to our northern borders is still there and the need for vigilance continues. The nation has to keep itself in a state of preparedness as we have to deal with a country which is both ruthless and treacherous. This is no time for dissipated tendencies and, now, as never before, the need for National Solidarity is paramount. We have all to put our shoulders to the wheel and make an all out effort to overcome the disconcerting trends in the economy which have developed of late. The task ahead is no doubt difficult but given the will it should not be difficult to overcome the obstacles, whatever be their magnitude. The Nation has already pledged itself to the goal of a socialistic pattern of society and to keep our holy frontiers inviolate. Let us all renew the pledge for the ensuing year and contribute our mite to the development of a healthy secular India. May God give us the will and the strength to work for that goal.

